

detay

GSÜ İletişim
Fakültesi
Öğrenci Yayını
Haziran 2011
Seksen altı

Dünyanın kabusu, Türkiye'nin rüyası: **Nükleer Santraller**

**5187 Sayılı Kanuna Göre
Yayın Sahibi**
Prof. Dr. Ethem Tolga

Nihan Kaplan
Serra Avidor
Ulaş Manazoğlu

**Sorumlu Genel
Yayın Yönetmeni**
Prof. Dr. Dilruba Çatalbaş

Tasarım ve Uygulama
Barış Çelik
İrem Kahyaoğlu

Yayın Danışmanları
Öğr. Gör. Füsün Özbilgen
Araş. Gör. Özgürol Öztürk

Baskı: Punto Baskı Çözümleri
Tel: 0 212 231 30 67 – 68

Genel Yayın Yönetmeni
Çiğdem Toparlak

Adres:
Galatasaray Üniversitesi
Çırağan Cad. No: 36
Ortaköy 34357 İstanbul

Yazı İşleri Kurulu
Burcu Aydındağ

Gözde Kazaz
Mizrabi Cihangir Balkır
Nilay Vardar
Seda Nur Çınar

Tel: 0 212 227 99 64
0 212 227 44 80 / 554

Muhabirler

Dilek Aksoy
Ediz Tokabaş
Maviye Kandemir
Nesrin Uysal

Faks: 0 212 227 51 48
0 212 259 42 64
e-posta: gsudetay@gmail.com
(Yerel Süreli Yayın)
ISSN 1304 – 723X

<http://detay.gsu.edu.tr>

3 Çevrimiçi: Yoga Kulübü & Yeşil Kamera

4-5 ^{Portre:} Ömer Aygün

6-7 ^{Kampüs:} GSÜ'de boş salonlar

8-9-10-11

Dosya:

Nükleer Enerji

12 cingenez.org 13 Nazım Hikmet

14-15 Okulumda

16-17 Dokunma

Hocaların 18 iPad gazeteleri

1 Mayıs'ı 19 Libya'ya müdahalenin arka planı

20 Yaz konserleri

Editör'ün notu

Merhaba,

Okulun kapanmasına günler kala tatile götüreceğiniz "Detay"larınız hazır. Bu sayımızın dosya konusu nükleer enerji ve Akkuyu'da yapılacak olan Nükleer Santral. Fukushima'nın hemen ardından bu konuyu işlemenin zorunluluğunu hissettik ve Türkiye'nin nükleer 'rüyasını' sayfalarımıza taşıdık.

Kampüs sayfalarındaki konumuz okul öğrencilerinin sosyal sorumluluk projelerine katılmaktaki isteksizliği iken portre konumuz Felsefe Bölümü hocalarından Ömer Aygün oldu. Okuldaki hocalarımızla konuştuğumuz bir diğer haberde onlara geçmiş 1 Mayıs'larını soralım dedik. Yoga kulübü ve okul arkadaşlarımızın aldığı "Yeşil Kamera" Çevre Filmleri Ödülü ise 'içerden' verdiğimiz diğer haberler.

Nazım Hikmet'in ölüm yıldönümü vesilesiyle sayfalarımızda şairi anmadan geçmedik. Düşünlerinden canlı yayınlar veren ve Türkiye'deki Çingenelerin internet ortamındaki 'eğlence'li yüzü olan cingenez.biz ve TOKİ'nin arazilerine göz diktiği okulları korumaya çalışan Okulumda Dokunma İnisiyatifi'ni ilerleyen sayfalarımızda konularımız.

Mısır ve Ortadoğu uzmanı Prof. Dr. Süleyman Kızıltoprak ile Libya sorunu üzerine Serra Avidor'un yaptığı söyleşiyi ve yeni basın mecramız İpad gazeteleri hakkındaki haberimizi son sayfalara doğru bulabilirsiniz.

Son olarak, birçoğumuzun büyük bir heyecanla beklediği İstanbul Caz Festivali ve Efes One Love Festival ile ünlü İngiliz grup Jamiroquai arka sayfa 'güzellerimiz'.

Umuyoruz ki tatile götürmeye değer bir Detay hazırlamışızdır sizin için. Elinizde tuttuğunuz dergi bu yılın 4. Detay'ı. Bizim yani Detay'ın editör kadrosunun hazırladığı son sayı. Artık biz mezun oluyoruz ve yerimizi yeni Detaycılara bırakıyoruz.

Sürç-i lisan ettiyse affola...

Çiğdem Toparlak

İletişim Fakültesi 4. sınıf öğrencileri olarak Detay dergisinin son dört sayısını sizlere sunduk. Derginin çekirdek kadrosu olarak bu sene mezun oluyoruz.

Sağlıcakla kalın... Detay'a iyi bakın...

“Geri dönüp kararını değiştiremezsin ama geri dönüşüm yapabilirsin”

► 5 Haziran “Dünya Çevre Günü” etkinlikleri kapsamında bu sene ikincisi gerçekleşen “Atık ve Geri Dönüşüm” konulu kısa film yarışması “Yeşil Kamera”da okulumuz öğrencileri çektikleri “Tercih” filmiyle ödül kazandı. Film ekibinden Hakan Büyük ile dereceye giren filmlerini ve hazırlık aşamasını konuştuk.

Haber: Ediz Tokabaş

Film yapma fikri nasıl ortaya çıktı?

Yarışmanın afişini gördükten sonra arkadaşım Elyasa Koçtak’a gittim. Senaryonun taslağını ben yazmıştım sonra Elyasa’yla birlikte çalışıp son halini verdik.

Senaryo nasıl oluştu?

Her şey bir cümleyle başladı: “Geri dönüp kararınızı değiştiremezsiniz ama geri dönüşüm yapabilirsiniz”. Bu sloganı sinema diliyle ekrana yansıtmaya çalıştık. Tabii bir yandan da halka hitap etmek esas olduğundan olabildiğince yalın davrandık ve dolaysız mesajı amaç edindik.

Oyuncu seçimi süreci nasıldı?

Oluşturmak istediğimiz “apokaliptik” bir dünyayı ve oyuncular da buna uygun olmalıydı. Başrol oyuncusu Canan Karar’ı bu ifadeyi verebileceği için seçtik mesele. Filmde kullanmaya çalıştığımız dekor-

lar da bu apokaliptik dünyayı kurmak içindi. Canan’ın kolundaki kırmızı bant ya da Ümit Şener’in deri ceketi, faşist bir estetiği yansıtıyor.

Düzenlenen yarışmada filminiz ikinciliği Fırat Üniversitesi ile paylaşmış. Fakat birinci olan filmin birinciliği ellerinden alınmış. Son durum nedir?

Birinci olan film yarışma yönetmeliğine uymadığı için diskalifiye oldu. Bize söylenen birinciliğin bize verileceği ama şu an hukuki sürecin sonuçlanmasını bekliyoruz.

Kazandığınız ödülle yeni bir film yapmayı düşünüyor musunuz?

En son TÜRSAK Vakfı’nın “Geleceğin Sinemacıları” başlıklı yarışmasına senaryo gönderdim. Belki oradan da bir destek alırsak iyi bir şeyler yaparız.

Günümüz ve karanlık bir gelecek arasında paralel ilerleyen ‘Tercih’ filmi, tüketimle ve çevreyle ilgili seçimlerimizin geleceği belirlediği fikrinden hareket ediyor. Filmde, geri dönüşümün olmadığı dünya ise pek de yaşanılabilir bir yer değil.

Film Ekibi: Hakan Büyük, M. Elyasa Koçtak, Ahmet Şimşek, Orhun Kayaalp

Oyuncular: Canan Karan, Ümit Şener, Ozan Soybakış, Tara Mertgarabetyan

GSÜ’de yoga:

Şimdilik çimende değil, amfide

► Galatasaray Üniversitesi’nde artık bir Yoga Kulübü var. Mart ayından beri faaliyette olan kulüp, öğrencilerin rahatlaması için değişik bir alternatif sunuyor.

Haber: Dilek Aksoy

Galatasaray Üniversitesi’nde mart ayından beri her çarşamba saat 17.00’de bir grup öğrenci bir araya gelip yaklaşık bir saat yoga yapıyor. Kulübün kurucusu Hazal Çelik, böyle bir kulübü günlük yaşamın stresinden kurtulmak isteyen öğrenciler için kurduğunu belirtiyor. Kulüp yer konusunda sıkıntı yaşasa da; şimdilik çözüm bulunmuş: Okulun bir spor salonu olmadığı için dersler sınıflarda gerçekleşiyor.

Çelik yeri geldiğinde deneyimli kişilerden yardım aldıklarını belirtiyor. Kulübün hedefi ise daha çok insana ulaşarak, onlara yogayı tanıtmak ve rahatlamalarını sağlamak.

Yoga kulübünde katılımcılar özel bir meditasyon tekniği olan “Sahaja Yoga”yı uy-

guluyor. Çelik, bu tekniği şöyle anlatıyor:

‘Sahaja Yoga’,aydınlanma deneyimiyle başlıyor. Bu tekniğe göre tüm insanların içinde ‘Kundalini’ adında bir enerji var. Bu enerji bizim arzumuzla kendiliğinden uyanıyor ve bizler bu enerjiyi ellerimizde sıcak veya serin bir esinti olarak hissedebiliyoruz. Buna aydınlanma deniyor ve bundan sonra bireyler düzenli olarak meditasyon yapmaya başladığında içsel denge ve huzura kavuşarak daha sağlıklı ve dengeli bir yaşam sürebiliyorlar.

Kampüste her çarşamba toplanan yoga kulübü üyelerine katılmak isterseniz; Hazal Çelik’e ‘hazal108@gmail.com’ adresinden ya da 0542 780 77 67 numaralı telefondan ulaşabilirsiniz. Kulübün ücretsiz olduğunu da hatırlatalım.

“Hepimiz cips yiyen insanlarız”*

► Portre konuğumuz Doç. Dr. Ömer Aygün ile Penn State’de geçirdiği öğrencilik yılları, şiir ve müzik zevkleri, Fazıl Hüsni Dağlarca’yla ilişkisi, ses ve hayatın döngüsellığı, izlemekten ve oynamaktan büyük zevk aldığı futbol ve blogu ‘digamma’ üzerine konuştuk. Arada Ekşisözlük’te hakkında yazılanları kontrol etmeyi de ihmal etmedik.

Söyleşi: Gözde Kazaz, Çiğdem Toparlık

ÖMER AYGÜN

New York’tan başlayalım, doğduğunuz yerden..

Babam 50’lerde oraya bilgisayar okumaya gitmiş. Bir dönem buraya döndüğünde annemle tanışmış ve onunla birlikte Amerika’ya götürmüş. Böylece ablam ve ben orada doğduk. 83’te de Türkiye’ye döndük.

Doktora için tekrar Amerika’ya dönüyorsunuz. Neden Amerika’yı seçtiniz doktora için?

Galatasaray Üniversitesi Felsefe bölümünde Zeynep Direk hocayla bir master yapmıştım. O da doktorasını Amerika’da yapmıştı, beni o teşvik etti. Pensilvanya «Penn State» üniversitesini kazandım. En çok orayı istiyordum, çünkü süper hocalar vardı o dönem felsefe bölümünde, özellikle benim çalıştığım alanlarda.

Doktora yıllarım dağın üzerinde bir kampüste geçti

Öğrenci yaşamı nasıldı orada?

Çok farklıydı. Pensilvanya eyaleti doğu kıyısında kavruk bir eyalet. Oradaki yıllarım taşrada dağın üzerinde bir kampüste ve ona bitişik bir köyde geçti. “Penn State”, spora yönelik bir üniversitedir. Bizim okuldaki gibi bir pinpon masası bulunan, satranç oynayan, sigara içen ve kitap okuyan insanların üniversitesinden sonra orası çok farklıydı. Kocaman yeşil sahalar ve 110 bin kişilik bir stadyum. Ama bir yandan da zordu. 11 Eylül döneminde oradaydım. Sonrasında Amerika’da çok tatsız bir dönem yaşandı. Gümrüklerde, televizyonda korkunun hükmü sürdüğü yıllardı.

“Futbol sadece futboldur”

Futbola ilginiz malum. Stadyum da demişken, yeni sporlar denediniz mi?

Daha çok futbol oynadım orada. Mis gibi çim sahada futbol oynamakla buranın kavruk sahalarında oynamak arasında fark var. Biz orada çim sahada Türklerle de oynadık, kötü değil ama yanlış oynuyorlardı. Kim doğru oynuyor dersiniz Amerikalı kızlar.

Takım tutuyor musunuz?

Galatasaray’ı tutuyorum, ama yalandan. Ben futbolu izlemeyi çok seviyorum, izlemekten daha da zevklisi oynamak. Ben maç olsun da her takımı izlerim. Geçen gün futbol hakkında şu tespiti yaptım: futbol maçıdır ve söyleyeceğim başka hiçbir şey yok bu konuda. Futbol asla sadece futbol değildir diyorlar ya ben bunun tam tersini düşünüyorum. Asıl zevkli olan şey o topa vurma, koşma, rekabet, yenilme, psikolojik savaş, onun içerisindeki dram müthiş zevkli.

‘Profesyonel’ tabirle Fazıl Hüsni Dağlarca’nın yazarı olduğunuz bir dönem. Kendisiyle ilişkinizden bahsedermisiniz?

Profesyonel bir ilişkimiz yoktu. Şiirlerini okuyup seviyordum. Bir arkadaşım, Ahmet Soysal, kendisini tanıyordu “Git uğra kahveye” dedi. Kahve dediği de Kadıköy’deki Vagon Kiraathanesi’ydi. O yıllarda Dağlarca çok yalnızdı, kimse ilgilenmiyordu. “Mustafa Kemal’in Kağnısı” klişesine indirgenmiş, hiç ilgi çekmeyen bir kişiydi. Dağlarca’nın ailesi de kendisinden çok uzaktı, yapayalnızdı. 80 küsur yaşındaydı ve gözleri iyi görmüyordu. Bunu şu yüzden anlatıyorum: Şiirlerini eski alfabeyle küçük kağıtlara yazıyordu, ama bunları Latin alfabesine çevirip bilgisayara geçirecek bir adam yoktu etrafında. “Ben bunu yaparım” dedim. Bir tür işbirliği oldu, 1995 - 2000 yılları arasında düzenli düzensiz haftada üç gün buluştuk onunla.

Şiirinizde etkilendiğiniz kimler vardır? İnsan değişiyor ve farklı farklı şeylerden etkileniyor. Dağlarca'yı ve Ece Ayhan'ı çok sevdim. Ama özellikle son 5 – 10 yılda edebiyattan ziyade müzikten ve video sanatından daha çok etkileniyorum.

“Afrika Müziği formları kafamı çok açtı”

Müzikle aranız nasıl?

Müzik konusunda çok amatörümdür. Çocukluğumda piyano çaldım, zorla ders verdirdiler, nefret ettim. Ama dersler bitince bayıldım. Yine de benim için yanlış bir giriş oldu klasik müzik. Çünkü klasik müzikle giriş yapınca müziğin ne olması gerektiğine dair çok sıkı bir kültürü öğrenmiş oluyorsunuz.

Bir ara da bir arkadaşımın dolayısıyla, Afrika müziğini dinlemekten ziyade tamamen o kültürün içine daldık bir biçimde. Afrika müziği formları benim kafamı çok açtı. Ortaya çıkıp bir solist gibi “Bakın ben ne yapıyorum” diye bencil bir tavırdansa çok daha ortam yaratan, çok daha cömert, çok daha az solo ortamlara girmiş oldum. Hocalık açısından kafamı çok açtı. Çünkü hocalıkta da bir ortam yaratmanız lazım, hafta hafta o momentumu doruğa ulaştırıp sonra indirip bir cümleyi tamamlamanız lazım.

Bir dönem “break dance”a ilginiz varmış. Şampiyonluklarınız varmış hatta?

Eksisözlük’ü okuyup gelmişsiniz (gülüşmeler). Evet vardı gençliğimde. Çok uzatılması gereken bir şey değil. Hocaların ve öğrencilerin androidleştirilmesinin kırılmasında fayda var. Hepimiz insanız sonuçta. Hocalar genelde androidleştirildiği için cips yedikleri unutulabilir. Ama Emrah Altınok’un da dediği gibi “hepimiz cips yiyen insanlarız”(*).

‘Fındık dalları’nın tekrarında doğa döngüsüne işaret var “

Bir de blogunuz var: “Digamma“. Eski Yunancadaki 6.harf. Nereden çıktı bu isim?

Ben hep bir sesin biyografisini yazmak

istiyordum. “digamma”ya baktım, arka planı çok komik. “W” sesini veriyor ama aynı zamanda ebced hesabındaki gibi bir rakama karşılık geliyor. Bayağı hikayesi var. Ben onun doğum ve ölüm hikayesini kendime göre yazdım. Bir de bu ölmüş bir ses. Hatta “digamma” diye bir sesin var olduğunu çok geç keşfediyorlar. Filolojik çalışmalarda ortaya çıkıyor. Çok kolay gösteriyor aslında kendini: Latince “şarap” anlamındaki “vinum” ve “görüyorum” anlamındaki “video” sözcüklerinin başındaki ses aslında bizim digamma.

Ses ve söz arasında bir dönüşüm bağlantısı kuruyorsunuz sanki?

Söz, doğrudan dominant bir şey. Ben sızsın, yavaş yavaş ortamı sarsın, kimse tam farkına varmasın, kimsenin gözü onun üzerinde olmasın; ama orayı da zenginleştireyim istiyorum. Bunu sözle yapmak epey zor. Yazdığım şiirlerde de buna benzer şeyler denedim hep. Parlak olmayan son derece sönük nakaratlarla ilgilendim. Mesela (melodiyle okuyalım) “I couldn’t ask for another” (Dee-Lite)], bu o kadar güzel ki aslında. Hiçbir şey demiyor, içeriği boş. Anlamanıza da gerek yok ama “loop”u yaratıyor zaten. Herkesin içinde kalp atışı yaratıyor. Tabi dili böyle kullanmak da çok zor; çünkü biz çok sofistike kullanıyoruz. Oysa ben biraz “Baby TV”ye dönmeye çalışıyorum aslında.

Rap müzik hakkında ne düşünüyorsunuz?

Rap’in bu son 10-15 senedir yükselmesi

bence şahane bir olgu, büyük bir zenginlik. Türkçe Rap’i dinliyorum, seviyorum.

Siz hiç denediniz mi?

Yapamıyoruz, çok zor bir şey o. Ama ben daha ‘loop’a yakın şeyler yapmak istedim. “Yine yeşillendi fındık dalları” mesele. O güldürüyor işte. Tekrar tekrar söylendiği zaman yalnızca absürtlüğüyle güldürmüyor, orada doğanın büyük döngüsüne bir işaret var. Biz de büyük döngüler içerisinde yaşıyoruz. Ben Aristo üzerine tez yazdım. Aristo döngülerden çok söz eder; yani, mevsimler, yaşam, ölüm, çocukların doğması... Kan dolaşımından tutun da nefese kadar döngüler içerisinde yaşıyoruz. Aristo kan dolaşımını bilmiyor olsa da...O döngülerle daha uyumlu olan formlar beni heyecanlandırıyor. Aynı şeyi tekrar ediyor ama bir şeyin tekrar ediliyor olması ek bir bilgi veriyor.

Felsefeyle içli dışlı olmak hayatınızı nasıl etkiledi?

Epey etkiledi. Mesela Aristo üzerine çalıştım. Aristo çok yönlü bir filozof, hayatımı da etkiledi. Mürrekkep balığı üzerine de araştırması var, oligarşi, çocuk eğitimi ve mantık üzerine de. Aristo’ya göre insan hayatının amacı mutluluk. Ama mutluluk bir an için yaşanan bir “Feel good” hali değil. Anlık çok mutlu ve zevkli yaşantılardanansa, “Bu hafta sonu öyle bir eğleneyim ki” gibi bir bakıştan ziyade, çok uzun vadeli ve büyük ölçüde istikrara dayanan, güvene dayanan ilişkilerde mutluluğu arar oldum.

Salonlara “sığmayan” öğrenciler

► Üniversitemizde birçok etkinlik, konferans ve sosyal sorumluluk projeleri gerçekleşiyor. Ancak bir problem var ki o da katılımcıların yetersizliği. Bu tespitten yola çıkarak konuyu Rektör Yardımcısı ve İşletme Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Şakir Ersoy ve sosyal sorumluluk projelerinde çalışan öğrencilerden Tütay Nacak ile konuştuk.

Haber/Fotoğraf: Burcu Aydındağ

GSÜ’de hayata geçirilen projeler ve akademik konferanslar çoğunlukla az katılımı gerçekleştiriyor. Yapılan konserlerde ve ünlülerin ağırlandığı etkinliklerde öğrenciler salona sığmazken, diğer toplantılarda katılım azlığı dikkat çekiyor. Rektör Yardımcısı ve İşletme Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Şakir Ersoy üniversitemizde düzenlenen Kas Hastalıkları Derneği’nin ebru sergisinde de bu katılımsızlığı gözlemlemiş.

“Bu içten gelen bir şey”

Rektör Yardımcısı, okula dışarıdan insan alınmamasını protesto eden öğrencilerle yaptıkları görüşmelere dayanarak, öğrencilerinin tek sorunun “dışarıdan üniversiteye insan alınmaması” olduğunu iddia etti.

“Eskiden eylemler ya kütüphane daha fazla açık olsun, ya kitaplar zamanında gelmedi diye yapıldı. Öğrencinin tek sıkıntısı dışarıdan okula birinin girip girmemesi olmamalı.”

Etkinliklere az katılma sorununa çözüm üretmenin çok da kolay olmadığını belirten Ersoy, bir sosyal sorumluluk projesini paylaşırken heyecan duymak gerektiğini söylüyor: “Mutlaka o projeye bir katkı yapacağınıza inanmalısınız ki o işe seveerek başlayın. Bunu oturup ciddi tartışmak gerekiyor. Çok da karamsar olmamak la-

M. ŞAKİR ERSOY
Rektör Yardımcısı

zım... O andaki görüntüye göre de karar vermemek lazım.”

“Okulun imajı zedeleniyor”

Sosyal sorumluluk konusunda çalışmalar yapan öğrencilerden İşletme Fakültesi öğrencisi Tütay Nacak da düzenlenen etkinlikler ve projelerdeki katılımsızlıktan şikâyetçi. Bunu bir duyarsızlık olarak nitelleyen Nacak, “Okula gelen konuklar GSÜ’yü kaliteli bir kurum olarak düşünürken insanların duyarsızlığı okulun imajını zedeliyor.” diyerek durumun farklı bir boyutuna da dikkat çekiyor.

Nacak sözlerine şöyle devam ediyor: “İşletme Klubünün yaptığı her iş muazzam diye bir şey yok. Ama insanları toplayabiliyorlar. 2007-2008’de nükleer enerjiyle ilgili bir konferans yapıldı, 12 kişi katıldı. Geçen sene Bedri Baykam’a 12-13 kişi geldi mesela. Baykam da dedi ki ‘şimdi basıp gitmem mi gerekiyor? Önemli değil buradaki kişilerle konuşmak da önemli’. Şimdi popüler oldu mesela yine 14 kişi mi olur merak içerisindeyim. Engin Altan Düzyatan geldi olay oldu, kıyamet koptu. 10-20 Nisan arasında Kas Hastalıkları Derneği’nin organizasyonunda da beklenen katılım gerçekleşmedi. Cezmi Ersöz nisan ayında geldi. Tahmini 13 kişi vardı.”

Okuldaki bu katılım eksikliği sebebiyle yapmayı planladığı projelere şüpheyle yaklaştığını anlatan Tütay, bazı projelerini başka okullarda uygulamaya da çalıştığını söylüyor.

Görme engelliler için gerçekleşmeyi bekleyen proje

Okulumuzun öğrencilerinden Tütay Nacak röportajımız esnasında ayrıca bir projesini de bizimle paylaştı. Proje yer sıkıntısı nedeniyle henüz askıda ancak Eylül ayında gerçekleşmesi de an meselesi. Bu nedenle projede çalışmak için öğrencilerin desteği gerekiyor.

Tütay: Görme engelliler için okulumuz bünyesinde bir kütüphane oluşturmayı planlıyorum. Projemiz başka üniversitelerde de olan sesli kütüphanenin akademik yönünü doldurmayı amaçlıyor. Okul bünyesinde uygun görülen bir odada sponsorların da desteğiyle ses kayıt sistemi oluşturulacak. Diksiyonun önemli olduğu bu projede, okumak isteyen öğrencilere diksiyon kursu verilecek. Amaç, farklı dillerdeki akademik makalelerin ve kitapların okunarak kaydedilip internet sitesine konmasını sağlamak... Okunacak olan kitapların seçilmesinde ise görme engellilerin istekleri de göz önünde bulundurulacak. Görme engelinin akademik kariyer için bir engel olmadığını göstermek isteyen bu proje aslında sosyal sorumluluk projelerinin başlangıcı olacak. “Olanları gördünüz mü?” adlı bu proje, olanları fark etmemizi sağlayacak. Bu kapsamda bir fotoğraf sergisi de yapmayı planlıyoruz. Buradan elde edilen gelir de kütüphane için harcanacak. Sosyal sorumluluk bilincini uyandırmak için bir kısa film de çektik.

Öğrenciler katılım eksikliği için ne diyor?

“Gönüllü çalışmalar organize değil”

Suha Yılmaz – Hukuk 4: Gönüllü projelerine destek veriyorum, akademik konferanslara da aktif olarak katılıyorum. Geçtiğimiz yıllarda Toplum Gönüllüleri'nin üniversitemizde yaptığı çalışmalara katkı sağladım. Fakat gönüllülük çalışmalarını yürütenlerin üniversite öğrencilerini işine çekmek konusunda eksik kaldıklarını düşünüyorum, çünkü bu tür çalışmalarda devamlılık önemlidir. Devamlılık da iyi organize olmayı gerektirir; işte bu unsurlar üniversitemizde eksik olduğundan gönüllülük çalışmaları tatmin edici olmaktan uzaktır. Hukuk Fakültesi bünyesinde yapılan akademik çalışmalara ise aktif olarak katılıyorum. Özellikle kanun değişikliklerinden sonra okulumuzda yapılan bilgilendirme çalışmalarına katıldım ve bu konuda okulumuzun oldukça önemli fırsatlar sağladığını düşünüyorum.

Devamlılık önemlidir. Devamlılık da iyi organize olmayı gerektirir; işte bu unsurlar üniversitemizde eksik olduğundan gönüllülük çalışmaları tatmin edici olmaktan uzaktır. Hukuk Fakültesi bünyesinde yapılan akademik çalışmalara ise aktif olarak katılıyorum. Özellikle kanun değişikliklerinden sonra okulumuzda yapılan bilgilendirme çalışmalarına katıldım ve bu konuda okulumuzun oldukça önemli fırsatlar sağladığını düşünüyorum.

“Hiç zamanım yok; çalışıyorum”

Erdoğan Aksoy – İletişim 3:

Okulda yapılan sosyal sorumluluk projelerine katılmadım. Seminerlere de çok katılmıyorum çünkü çalışıyorum. Aslında ilgimi çok çekiyor ama etkin olarak katıldığım sosyal sorumluluk projesi hiç olmadı. Hiç zamanım yok. Hep işe gitmek zorundaydım. Ama güzel bir şey destekliyorum. Okulda sadece sosyal sorumluluk değil de bir şeye tepki olarak da çalışmalar yapılmalı. Kadına şiddete karşı ya da internette sansüre karşı gibi...

“İlgimi çekse bile zamanım yok”

Ozan Soybakış – Sosyoloji 2: Çok fazla katılmıyorum. İlanların çok fazla görünür olduğunu düşünmüyorum ya da ben fazla dikkat etmiyorum. Çok duyarlı olmadığımı düşünüyorum. İkinci sınıfım, çok yoğun bir programım var. İlgimi de çekmiyor denebilir ama çekse bile çok fazla zamanım yok.

“Son dakika bilgilendirme yapılıyor”

Irmak Erdoğan – Hukuk 3:

Akademik konferanslardan hocalar aracılığıyla haberim oluyor. Ama onun dışında son dakika bilgilendirme yapılıyor zaten. Afiş kalabalığı çok olduğu için arada bakıp da ilgini çeken konuyu özellikle senin bulman lazım. Ben de bazen bakıyorum bazen bakmıyorum. Sosyal sorumluluk projesi konusunda ise hiç bir duyuruya rastlamadım. Bizim sınıfta görme engelli bir arkadaşımız dolayısıyla bilgim oluyor bazen, bir de Detay'da okumuştum. Haberim olsa yardım edebileceğim bir şey var mı diye bakarım. Aslında genel olarak sosyal sorumluluk kavramı bana ters geliyor. Devletin yapmadığı bir şeyi sen kompanse ediyormuşsun gibi. Sosyal sorumluluk adı altında olunca çok ilgimi çekmiyor. Doğrudan değişime yönelik şeyler daha çok ilgimi çekiyor.

“Üşengeçlik yapıyorum”

Asya Durmaz - Siyaset 1: Okulla çok ilgili değilim. Etkinliklerden haberim olmuyor. Film gösterimleri dikkatimi çekiyor ama çok gelmiyorum. Filme gelem diye kararlaştırıyoruz sonra okula gelmeyince gidememiş oluyoruz. Üşengeçlik yapıyorum.

Nükleer enerji tercihi mi ihtiyaç mı?

► **Fukuşima Nükleer Santrali'nde yaşanan patlamanın ardından radyoaktif sızıntının etkileri sürüyor. Türkiye ise Rusya ile Akkuyu'da nükleer santral kurulması için anlaşma imzalıyor. Nükleer enerji uzmanları nükleer enerjinin vazgeçilmezliğini savunurken, nükleer karşıtları yenilenebilir enerji ile enerji ihtiyacının karşılanabileceğini söylüyor.**

Haber ve fotoğraflar: Seda Nur Çınar

Atmosferi kirletmeyen nükleer santrallerde Çernobil'den sonra kayda değer bir kaza yaşanmamıştı. Aralarında Amerika ve Fransa'nın da bulunduğu birçok ülke bu süreçte nükleer enerjiyi, karbon salınımına neden olmadığı için fosil yakıtlardan elde edilen enerjiye tercih eder hale geldi. Bu sene 11 Mart'ta Japonya'da meydana gelen deprem ve tsunami'den sonra, Fukuşima Daiichi Nükleer Santrali'nde yaşanan nükleer patlama nedeniyle birçok ülke nükleer enerji politikalarını gözden geçirmeye başladı. Japonya'daki radyoaktif sızıntının etkileri sürerken, Türkiye ise Rusya ile Akkuyu'da santral kurulması için devletlerarası bir anlaşma imzalıyor-

du. Peki Türkiye'nin 50 senedir tartışılan ve bir türlü başlamayan nükleer serüveni, Japonya'daki olayın hemen ardından Akkuyu'da başlamalı mı?

Türkiye'nin nükleer tarihi Akkuyu'dan eski

Türkiye'nin nükleer enerjiyle haşır neşir geçmişi 1950'li yıllara dayanıyor. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra nükleer enerjinin barışçıl kullanımına ilişkin bir program başlatılıyor ve 1956'da Başbakanlık'a bağlı Türkiye Atom Enerjisi Komisyonu kuruluyor. Türkiye 1957 yılında da Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'na (IAEA) üye oluyor. Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi'ne 1962'de ilk nükleer reaktör ABD tarafından hibe ediliyor. Türkiye'de elektrik üretimi amacıyla ku-

rulması planlanan nükleer santral etütleri 1967-1970 yılları arasında yapılıyor.

1975-1976 yıllarında Ecevit-Erbakan koalisyon hükümeti döneminde nükleer santral konusu gündeme geliyor ancak görüşmelerin sonuçsuz kalması ile rafa kaldırılıyor. 1982-1985 yıllarında yapı-şlet-devret modeliyle nükleer santral yapımı tekrar tartışılmaya başlanıyor ve son olarak 1998-2000 yılları arasında gündeme gelen nükleer santral yapımı hem ihaleye katılacak firmaların baskıları hem kamuoyunun çekinceleri hem de rüşvet iddiaları ile bir başka bahara kalıyor.

1982'de kurulan ve nükleer santral kurulması için lisans verme yetkisi bulunan Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK), 2002 yılında Enerji ve Tabii Kaynak-

lar Bakanlığı'na bağlanıyor. İki sene sonra Bakanlık ve TAEK, üç nükleer reaktörün inşasına 2007'de başlanacağını ve 2012'de işletmeye açılacağını duyuruyor. 2006'da Nükleer santrallerinin kurulması ve işletilmesi ile enerji satışına ilişkin kanunun çıkarılmasının ardından 2011'de, Rusya hükümeti ile Akkuyu Nükleer Santrali'nin yapılması ve işletilmesine dair anlaşma imzalanıyor.

Fukuşima'da neden patlama yaşandı?

Fukuşima Daiichi Nükleer Santrali'nde gelen ilk deprem ile reaktör çalışmayı kesti ancak tsunami dalgaları reaktörü soğutmaya devam eden sistemler için elektrik üreten jeneratörleri hasara uğratarak kullanılamaz hale getirdi. Sonuç olarak yükselen sıcaklık ve soğutucu suyun kaybı nedeniyle patlama meydana geldi. Bir reaktör dizaynı yapılırken kurulacak yerin koşullarına göre tasarlanmak zorunda ancak Daiichi reaktöründe tasarımı bu boyutta bir tsunami öngörülmemişti.

ÖZGÜR AYTAN

“Nükleer enerjiden vazgeçilemez”

Türkiye'nin lisanslı 6 nükleer reaktör operatöründen

biri olan Özgür Aytan, fosil yakıtlar tükenirken nükleer enerjiden vazgeçilemeyeceğini söylüyor.

Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi'nde dört sene çalıştıktan sonra lisanslı reaktör operatörü olan Aytan, Fukuşima'da yaşanan patlamanın istenmeyen bir olay olduğunu ancak bu olayın dünyanın nükleere bakışını değiştireyeceğini düşünüyor. Her yaşanan kazadan sonra yeni düzenlemeler yapıldığını söyleyen Aytan, ülkelerin büyümesi, zenginleşmesi ve dünyada söz sahibi olmasının ana parametrelerinden birinin enerji olduğunu, fosil yakıtların giderek azalması ve küresel ısınma problemleri nedeniyle nükleerin vazgeçilmez olduğunu belirtiyor. Aytan, teknoloji geliştikçe, günümüz koşul ve yaptırımlarında eski teknolojiyle inşa edilen bir reaktör yaptırmanın mümkün olmadığını, TAEK'in oluşturduğu lisans kriterlerinin Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın (IAEA) kriterlerine uygun olarak hazırlandığını vurguluyor.

“Çernobil'deki reaktörde koruma kılıfı yoktu”

Özgür Aytan, Rusya'nın Çernobil kazası yüzünden bu kadar konuşulduğunu, ancak ABD ile birlikte nükleer teknoloji-

yi geliştiren en deneyimli ülkelerden birinin de Rusya olduğunu söylüyor: “Çernobil kazasının gerçekleştiği reaktör, hem askeri amaçlı plutonyum üretmek hem de enerji elde etmek amacıyla dizayn edilmiş özel bir reaktör türüydü. Bu modelin eksikleri bilinmesine rağmen bir dönem Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'ne bağlı ülkelerde hızlı bir şekilde kurulmuşlardı. İşletmede yapılan hatalar nedeniyle oluşan kaza, koruma kılıfı olmayışı nedeniyle istenmeyen boyutlara ulaşmıştı”.

Akkuyu'da kurulacak reaktörün Çernobil'de ve İran'da yapılan ve su pompaları nedeniyle sorun yaşanan reaktörlerden farklı olduğunu söyleyen Aytan, “Akkuyu'da kurulacak reaktör günümüzün güvenlik kriterlerini karşılayan yeni nesil bir reaktördür. Rusya geçmişte yapılan hataları bile tekrar yapmayacak kadar ciddi bir deneyime sahip.” diyor.

“Nükleer atıkla ilgili bir problem yaşanmadı”

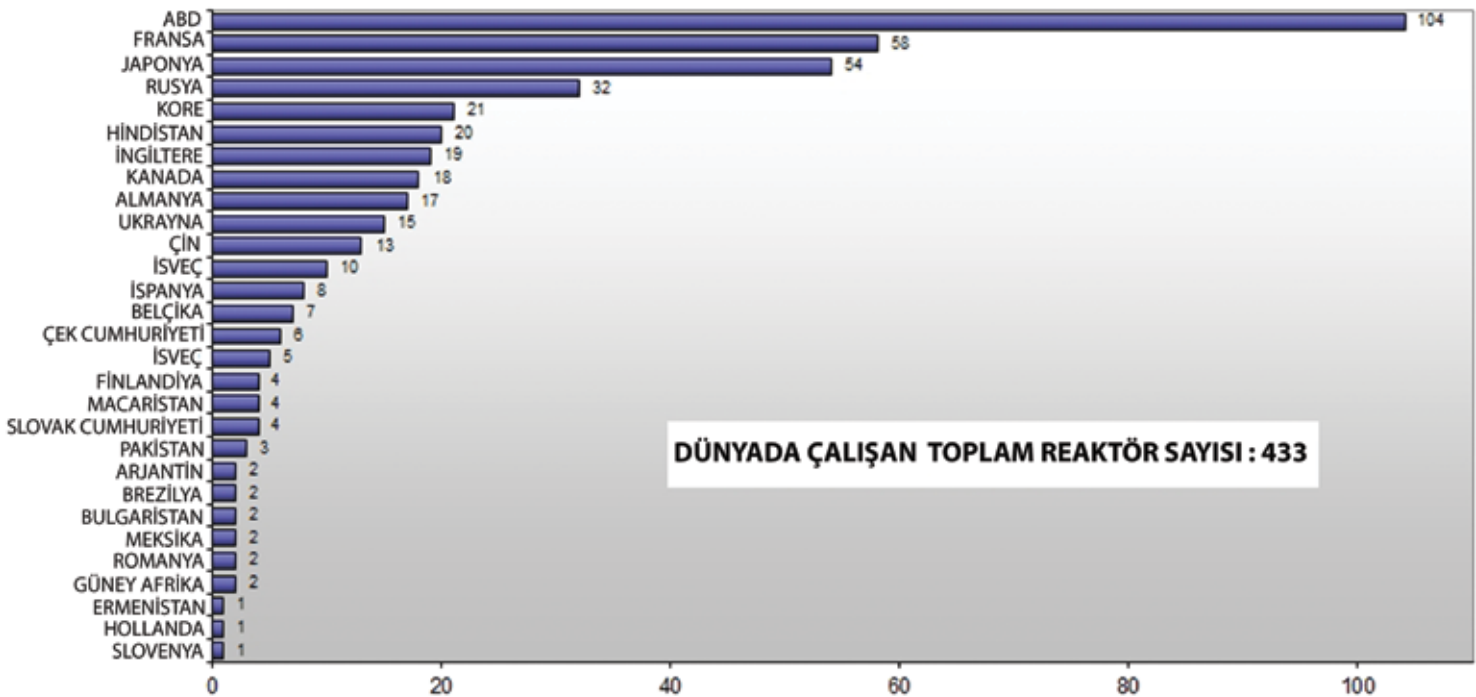
Akkuyu için yapılan anlaşmanın 12.maddesi gereği Rusya, nükleer atık yönetiminden sorumlu ve bu atıkları yeniden işlemek için istediği takdirde ülkesine götürebilir. Aytan, nükleer atıkların, parçalanmamış uranyum ve plutonyum gibi değerli elementler içerdiğinden, yeniden işlenerek değerlendirilebileceğini söylüyor ve ekliyor: “Eğer Rusya atıkları ülkesine götürmezse de bu atıkların ülkemizde geçici depolanması esnasında alınacak ge-

rekli güvenlik önlemleri ile herhangi bir sorun yaşanmayacaktır.”

Aytan, 50 yıldır sonuçsuz kalan nükleer santral ihalelerinin nedenini ise ülkede zamanında Devrim arabalarının üretilmesini sekteye uğratan, Türkiye'de uçak üretip Avrupa'ya satarken bundan vazgeçiren zihniyete bağlıyor: “Ülkemizde nükleer enerjiye geçiş için gereken nükleer reaktörlerin kurulması için daha önceden iki defa ihale aşamasına gelindi, bir defa da ihale sonuçlanmışken geri adım atıldı. Türkiye'de nükleer santral kurulmasının önünü tıkayan zihniyet yıllardır aynı”.

Nükleer santrale gerekli lisanslar nasıl veriliyor?

Nükleer santralin kurulmasından önce, reaktör kurulacak olan alan jeolojik yapı, çevresel etmenler, soğutma sistemini besleyecek su kaynağının sıcaklığı gibi yüzlerce farklı parametreye göre değerlendirilerek yer lisansı çıkartılıyor. Yer lisansının alınmasından sonra kurulması düşünülen reaktör için inşa lisansı çalışmaları başlıyor. Ülkedeki denetçi kuruluşun kriterlerine göre inşa lisansı alan bir reaktörün inşaat ve kurulum süreci tamamlandıktan sonra çalışmaya başlayabilmek için İşletme Lisansı alınması gerekiyor. İşletme Lisansı'nı alabilmek adına gerekli koşullar sağlandığında ise çalışma izni alınmış oluyor.

“Nükleer santral, bu teknolojiyi öğrenmemiz için bir başlangıç”

Boğaziçi Üniversitesi Nükleer Enerji Enstitüsü Başkanı Prof.Dr. Metin Arık, Akkuyu’da kurulacak reaktörün Türkiye’nin nükleer teknolojiyi öğrenmesi için bir başlangıç olacağını belirtiyor.

Türkiye’nin nükleer enerjiye ihtiyacı olup olmadığı çok tartışılan bir konu. Nükleer teknoloji ve kazalar üzerine konuştuğumuz Prof.Dr. Metin Arık, Türkiye’nin nükleer enerjiye ihtiyacı olduğunu, nükleer santral kurulmasa bile nükleer teknolojiyi öğrenmesi gerektiğini belirtiyor ve ekliyor: “Kurulacak reaktör anahtar teslim olacak ama yine de biraz da olsa nükleer teknolojiyi öğreneceğiz. Bazı parçalar daha ucuz olduğu için ister istemez Türkiye’de üretilecek. Nükleer enerjiyi iyi bilen bir ülke olan Rusya ile işbirliğinde bulunmak da bir avantaj sağlayacaktır. Diğer Batılı ülkelerin tutumu çok daha katı. Batılı ülkeler yüzde yüz anahtar teslim yapıyorlar, onlardan hiçbir şekilde nükleer teknolojiyi öğrenemezsiniz”.

“Nükleer kazalar insan hatasından kaynaklanıyor”

Arık, Çernobil’deki kazanın emniyet testi yapılırken yaşandığını, teorik katsayı ölçülmeye çalışılırken bile hata yapılabildiğini söylüyor. İnsan hatasından kaynaklanan bir diğer nükleer kazanın da Three Mile Island’da yaşandığını, bakımı yapılan yedek pompaların vanaları kapalı unutulduğundan patlama meydana geldiğini ekliyor. Yaşanan kazalara rağmen Arık, dünyanın enerjiye ihtiyacı olduğunu, fosil yakıtlar tükenirken nükleer enerjiye alternatif bir enerjinin hala bulunmadığının altını çiziyor.

“3.nesil santral ilk defa Türkiye’de yapılacak”

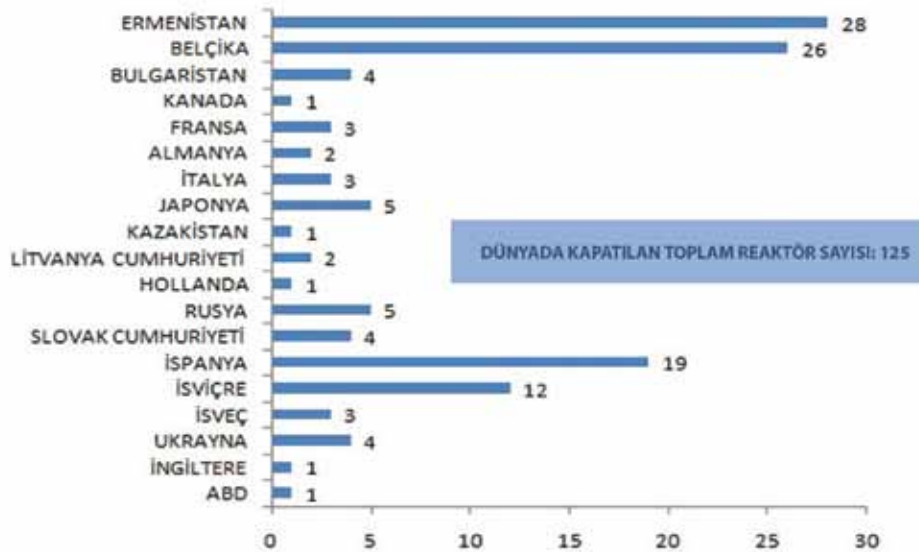
Enerji Bakanı’nın “3. nesil santralleri isterseniz de kötü yapamazsınız” sözüne karşılık Arık, “2. nesil santrallerde de hata yapmayacağımızı düşünüyorduk ama kötü yapmışız. İlk emniyet analizleri yapıldığı zaman Fukuşima’daki gibi bir patlama olma ihtimali on binde bir olarak hesaplanmıştı. Halbuki bugün biliyoruz ki çalışan 400 reaktörden üç tanesi patladı. demek ki bu olasılık on binde bir değil yüzde birmiş. 3.nesil santrali ilk deneyen biz olacağımız için bu bir avantaj ama aynı zamanda da daha riskli olacak” diyor.

“Reaktörü denetleyenler makinayı yapanlar olmamalı”.

Prof. Arık, reaktörün denetim aşamasının da önemli olduğunu söylüyor. “Reaktörü yapanlar makinayı yüzde yüz bildiklerini düşündüklerinden makinayı denetleyenler reaktörü yapanlar olmamalı” diyor ve ekliyor: “Nükleer reaktörler 50 sene önce hemen enerji üretimi için kullanılsa ve daha fazla deneyle geliştirilseydi bu boylarda kazalar yaşanmazdı.”

PROF. DR. METİN ARIK

Dünya’da meydana gelen en büyük 5 nükleer kaza

Çernobil Ukrayna, 1986: Çernobil Nükleer Santrali’nde bulunan dört reaktörden birinde güvenlik testi sırasında yapılan hata çekirdek erimesine neden oldu. 350 bin kişi yaşadığı bölgeyi terk etmek zorunda kaldı ve 32 kişi hayatını kaybetti. Radyoaktif kirlenmeden etkilenen insan sayısı hala net olarak bilinmiyor.

Kyshtym Rusya, 1957: Soğutma sisteminde yaşanan aksaklık nedeniyle sıvı atık tankında (nükleer olmayan) yangın meydana geldi. 200 kişinin maruz kaldığı radyasyon nedeniyle hayatını kaybettiği tahmin ediliyor. 10 bin kişi ise radyasyondan etkilenmemesi için yaşadığı bölgeden tahliye edildi.

Three Mile Island, Pensilvanya, 1979: İnsan hataları ve teknik hataların bir-

leştiği kazada çekirdekte meydana gelen kısmi erime sonrası radyoaktif gazlar ortaya çıktı. 40 bin kişi yaşadığı bölgeyi terk etmek zorunda kaldı.

Windscale, Cumberland, 1957: İngiltere’nin ilk reaktörünün çekirdeğinde meydana gelen yangın sonucu oluşan radyoaktif bulutlar İsviçre’ye kadar ulaştı. İngiltere’de meydana gelen yarısı ölümle sonuçlanan 200 kanser vaka-sının bu kazadan kaynaklandığı tahmin ediliyor.

Tokaimura, Japonya, 1999: Yakıt üretim tesisinde, uranyum çözeltilisinin yanlış karıştırılması sonucunda iki işçi radyasyon hastalığından hayatını kaybetti. Yaklaşık 100 işçi ve bölgede yaşayanlar radyasyona maruz kaldıklarından hastaneye kaldırıldı.

Nükleer enerjiye karşı yenilenebilir enerji

Enerji sorununa karşı nükleer santrallerin kurulmasının güvenli, çevreci ve ucuz bir çözüm olmadığını söyleyen Greenpeace Akdeniz Ofisi'nden Pınar Aksoğan, hazırladığı Enerji Devrimi Raporu ile nükleere karşı yenilenebilir enerjiyi savunuyor.

Greenpeace'in nükleer enerjiye karşı olmasının sebepleri nelerdir?

Greenpeace nükleer santrallere karşı yıllardır kampanyalar yapıyor çünkü 50 yıldır yapılan çalışmalar ve harcanan 100 milyarlarca dolara rağmen hala nükleer atıklara dünyada bir çözüm bulunabilmiş değil. Nükleer atıklar ya gömülüyor ya üçüncü dünya ülkelerine gönderiliyor ya da okyanuslara atılıyor.

Bir diğer neden de, nükleer teknoloji ne kadar ilerlese ilerlesin nükleer santraller insan hataları, doğal afetler ve kurulum hatalarından dolayı her zaman kaza riski taşıyor. 25 yılda Çernobil ve Fukuşima'da iki büyük nükleer kaza meydana geldi. Uluslararası Atom Ajansı, 1986'da Çernobil'de meydana gelen nükleer kazadan sonra çeşitli seviyelerde 800 tane nükleer kazanın meydana geldiğini açıkladı.

Nükleer enerji ucuz enerjidir deniliyor?

Kesinlikle değil. Nükleer enerjinin maliyeti, santralin kurulumu, atıkların depolanması ve çevresel masraflar göz önünde bulunarak hesaplandığında oldukça pahalı. Akkuyu'da yapılacak nükleer santralde de enerji ucuza mal edilemeyecek. Santralde üretilen elektrik dünya ortalamasının çok daha üstünde bir fiyattan 12,5 centten alacağız. Ayrıca nükleer santrallerde sadece elektrik üretilmediğinden

den ısınma ve ulaşım gibi taleplere cevap veremiyor.

Peki Akkuyu'da kurulacak nükleer santralde işler nasıl ilerleyecek?

Nükleer santrallerin denetiminin bağımsız denetçiler tarafından yapılması gerekiyor ama Akkuyu'daki santralde denetimin kimin tarafından yapılacağını ve Rusya'nın nükleer atıkları ne yapacağı bilinmiyor. Ayrıca Akkuyu'da Japonya gibi deprem tehlikesi olan bir bölgede bulunuyor. Japonya'da görüldüğü gibi esas sorun afet anında reaktörler kapandıktan sonra, yakıt çubuklarının soğutulmasında yaşanıyor. Akdeniz'in deniz suyu sıcaklığı suyun soğutulması için hiç uygun değil. Bu durum ekstra güvenlik önlemleri gerektiriyor, dolayısıyla ekstra maliyetler ortaya çıkarıyor.

Greenpeace'in "Türkiye, Nükleeri İstemiyor" sloganıyla başlayan internet eylemi nasıl gidiyor?

Greenpeace'in internet kampanyasına bugüne kadar 210 bin kişi destek verdi. Hazırlanan web sitesine kaydolun radyoaktivistlerden, sitede yer alan bannerlar, radyo spotu ve duvar kağıtlarını internet aracılığı ile tüm yakınları ile paylaşmalarını istiyoruz. Ayrıca geçen sene nükleere karşı topladığımız 170 bin imzayı meclise götürmek istedik. Meclisin önünde yapılan eylemde 58 eylemci göz altına alın-

PINAR AKSOĞAN

Greenpeace Akdeniz Ofisi İklım ve Çevre Kampanyaları Sorumlusu

dı, şimdi yargılanıyorlar.

Hazırladığınız "Enerji Devrimi Raporu"nun içeriği nedir?

2050 yılına kadar fosil yakıtlara bağımlılığın azaltılarak ve nükleer enerji kullanılmayarak yenilenebilir enerji kaynakları ile enerji ihtiyacının nasıl karşılanabileceğini açıklayan bilimsel bir rapor hazırladık.

Uranyumun ve fosil yakıtların çok az ömrü kaldığından birçok ülke yenilenebilir enerji yatırımlarını arttırdı. Örneğin Almanya yıllık güneşlenme oranı düşük olmasına rağmen, güneş ve rüzgar enerjisine büyük yatırımlar yapıyor. Türkiye'de ise yenilenebilir enerji kaynaklarının yüzde biri bile kullanılmıyor.

Greenpeace olarak, 2010 yılında Mersin Akkuyu'da Büyükeceli Camisi'nin çatısına güneş panelleri kurduk. Sadece iki haftada kurduğumuz bu paneller sayesinde, Akkuyu'nun elektrik ihtiyacının yenilenebilir enerji ile karşılanabileceğini gösterdik.

Nükleer karşıtı eylemler devam ediyor

Nükleer karşıtı eylemler sadece sanal ortamda değil Türkiye'nin dört bir yanında devam ediyor. Nükleer Karşıtı Platform'un 24 Nisan Pazar günü Kadıköy'de düzenlediği eylemde TKP, EMEP, CHP gençlik kolları, Elektrik Mühendisleri Odası, KESK gibi farklı gruplar bir araya gelerek "Nükleere Hayır" dedi. TKP, EMEP gibi siyasi partilerle sivil toplum kuruluşları, sendikalar ve meslek odaları eylemde hep birlikte "Nükleere hayır, tüpçü başbakan istemiyoruz" sloganları attı.

Önyargıları yıkmak için inadına: **cingeneyiz.org**

► Çingener, kamuoyundaki önyargıları yıkmak için kurdukları “cingeneyiz.org” sitesi ile altı yıldır yayınlarını gönüllülerle sürdürüyorlar. Web sitesinin artık radyosu ve online TV’si de yayında. Editör Ali Mezarcioglu, “Buçuk bir hayat yaşıyoruz, önyargıları, hurafeleri aşarak buçuğu tam yapmak istiyoruz” diyor.

Haber: Ediz Tokabaş

“Çingene olarak adlandırılan veya kendini Çingene olarak kabul eden herkes: Burası sizin siteniz.” Sitenin sloganı, bu topluluk mecrasının amacını ortaya koyacak kadar net. Biz yine de siteye biraz daha ayrıntılı bir bakış atmak istedik ve sitenin editörü Ali Mezarcioglu’yla bir söyleşi gerçekleştirdik.

“Kültürü tanıtan köprü”

cingeneyiz.org sitesini kurma fikri nereden çıktı ?

Temsil edilme ihtiyacının tespitiyle ortaya çıktı. Kültürümüz kimi zaman ya negatif bir biçimde yansıtıldı ya da sempatik gösterme adına soytarıllık gibi gösterildi. Oysa ‘Çingenelik’ binlerce yıllık köklü bir zanaat medeniyeti. Biz de kültürümüzü en doğru biçimiyle yansıtılabilmek, önyargılara karşı gerçekleri ortaya koymak amacıyla sitemizi kurduk. Çingene.org bugün hem çingener arasında bir iletişim ağı hem de çingene olmayanlara çingene kültürünü en doğru şekliyle tanıtmayı amaçlayan bir köprü.

Romanlarla ilgili ilk site değilsiniz. Neden yeni bir site yayınlama gereği duydunuz?

Derneklere, yerel kuruluşlara ait internet sitelerinden farklı olarak bizim sitemiz tüm Türkiye Çingenerini temsil etme iddiasını taşıyor. Bu yüzden kuruluş aşamasında “Çingene olarak adlandırılan veya kendini Çingene olarak kabul eden herkes. Burası sizin siteniz.” sloganını benimsedik. Önyargılar yüzünden Çingeneliği temsil ederken yeni isimler aranıyor. Biz böyle yapmadık, doğrudan doğruya Çingene.org dedik. Ancak bu şekilde

önyargıların aşılabileceğine, toplumun diğer kesimleri sağlıklı bir ilişki kurabileceğimize inanıyoruz.

“Gönüllülerin katkısıyla”

6 yıla yaklaşan bir yayının süresi var. Bu istikrarı nasıl sağladınız ?

Sürekli yeni gönüllülerin katkılarıyla yoluma devam ediyor sitemiz. Herkes imkan ve zaman bulduğu ölçüde sitemize katkı sağlıyor. Tabi profesyonel, sistematik bir çalışma modelimiz yok. Ama böyle olması pek çok açıdan avantaj yaratıyor. Aslında meselenin özü şu, Çingene.org ihtiyaç sahiplerinin bizzat sürece dahil olduğu bir kanal..

Bu 6 yıl boyunca herhangi bir sorunla karşılaştınız mı?

Ali M.: Site hemen hiç aksamadığı gibi sürekli kendini geliştirebildi. Önce site kuruldu. Sonra siteye online bir radyo eklendi. Şimdi ise online Çingene.org TV yayın hayatına başladı.

Sitenin işlerliğini sağlayan bir çekirdek kadro var mı?

Biz kendimizi Çingene.org ailesi olarak tanımlıyoruz. İlişkilerimiz de öyle. Bu büyük aile içerisinde çekirdek-çevre gibi bir ayırım yok...

“ 72,5 milleti 73 millete çevirmek istiyoruz“

Sitede “biz azınlık olarak değerlendirilmek istemiyoruz” diyorsunuz, biraz açar mısınız?

Sitemizin “amacımız” bölümünde, herkes gibi yurttaşlık haklarından yararlanmak istediğimizi ifade ettik. Çingenerlere karşı önyargılarla şartlanmış insanlarla karşılaştığımız her yerde sorunlar yaşıyoruz. Bu zihniyet ortadan kalkana kadar da sorunlar yok olmaz. Diğer taraftan geçmişten bugüne her zaman bize olumlu yaklaşan, bizlerle iyi ilişkiler kuran insanlar da oldu. Mesela “72,5” millet değişimi 73 millet diye düzelten halk ozanları da çıktı bu topraklardan. İnanıyoruz ki 72,5 millet değişimi lafta bile olsa 73 millet şeklinde söyleyebilenler çoğaldıkça sorunlar çok büyük bir hızla çözülebilecek.

“Çingeneliğini gizlemiyorsan sorun yaşıyorsun ”

Çingener hayatlarında en çok hangi alanlarında zorluklarla karşılaşılıyor?

En önemli problemler ekonomik temelli. Özellikle iş bulma alanında çok sorun yaşıyor. Bizim mahallelerimizde işsizlik ülke ortalamasının neredeyse birkaç misli. Eğitimli Çingener bile eğer kendilerini gizleyemiyorsa bu alanda sorun yaşıyorlar.

Çingenerin Sitesine Hoşgeldiniz

Romanlar, Abdallar, Elekçiler, Domlar, Lomlar, Mirtipler! Çingene olarak adlandırılan veya kendisini Çingene olarak kabul eden herkes! Burası sizin siteniz.

[Cingeneyiz.org Gönüllü Başvuru Formu](#)

[Radyo Çingene’de Dj Olmak İster misiniz?](#)

FLAMA

[ENGLISH](#) [ANASAYFA](#)

Hava kurşun gibi ağır

► 3 Haziran 1963...Ölümü üzerinden neredeyse yarım yüzyıl geçen şair Nâzım Hikmet'i dostu gazeteci yazar Hıfzı Topuz ve hayranı tiyatrocı Genco Erkal anlatıyorlar. Topuz'un, yeni çıkan "Hava Kurşun Gibi Ağır" kitabında, Nâzım'ın yarı mutlu yarı mutsuz Moskova günlerinden bilinmeyen anılar var. Erkal ise Nâzım'ı, "Kerem Gibi: Nâzım'la 35 Yıllık Serüven" adlı oyunuyla tiyatro sahnesine taşıyor.

Haber: Nilay Vardar, Nihan Kaplan

dair umudunu hiç yitirmemiş bir hali; yani hep bir ikilemi vardı."

Topuz, Nazım'ın Moskova'dayken hep çok mutlu olduğunun düşünüldüğünü ama orada herkesin bilmediği çok sıkıntılı günler de yaşadığını anlatıyor. Kitapta bu günlerden anekdotlar yer alıyor. Bunlardan iki tanesini bizimle paylaştı.

"İnsan dostunun evinde yılan görürse öldürür"

"Nazım, 'İvan İvanoviç' isimli tiyatro oyununda, Sovyet diktatörlük rejimine karşı ağır bir yergi yapıyor. Piyas oynanırken biri kalkıp 'sen konuksun eleştirmeye hakkın var mı?' diyor

Nazım da 'İnsan bir eve gidince, yılan görürse dostumun evi demez öldürür' diyor. Piyas yasaklanıyor, bunun üzerine Nazım intihar etmeye kalkıyor, karısı Vera kurtarıyor. Nazım Sovyet Rusya'sını eleştirmekten hiç geri durmadı. Bu yasaklama da onu çok fazla üzdü."

"Moskova'dan tehdit alıyor"

"Pravda gazetesi Nazım'dan bir tiyatrocı hakkında yazı istiyor. Nazım da hazırladığı yazının sonuna o dönem yasaklı olan bir tiyatro oyuncusunun serbest kalması gerektiğini yazıyor. Gazete yazının bu kısmını sansürlüyor. Ancak yazının tamamı Humanité gazetesinde yayınlanıyor.

Bunun üzerine Kuruçev'in damadı Nazım'ı arayarak 'Sen bizim konuğumuz yarın başına bir kaza gelebilir' diyor. Kısacası Nazım partinin ileri gelenlerinden tehdit alıyor.

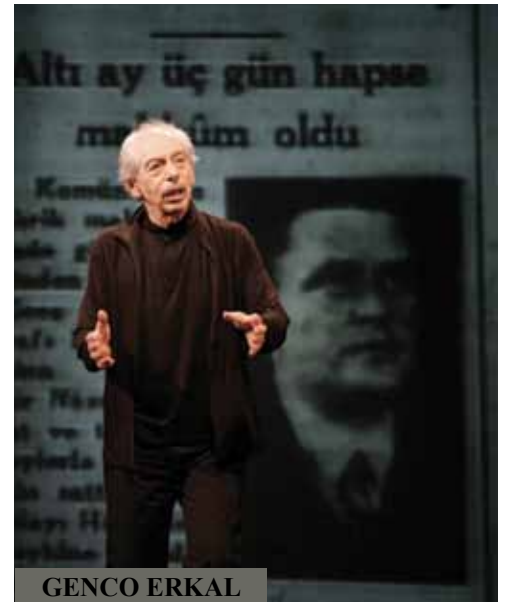
Nazım 'Beni öldürürsünüz ama ben öldükten sonra benim adım, eserlerim kalır. Sen ölürsen senden bir şey kalmaz' diyor. Ve hemen Kuruçev'e mektup yazarak, 'Ben burada misafir değilim; burası da benim vatanımdır. Siz bana yabancı muamelesi yapıyorsunuz hala bir pasaport vermediniz' diyor. Ertesi gün de Kuruçev Nazım'a pasaport gönderiyor."

"Hava Kurşun Gibi Ağır, Nazım Hikmet'in Romanı", Remzi Kitabevi, 326 sayfa.

Nâzım'la 35 yıllık serüven

Genco Erkal'ın Nâzım'ı anlattığı tek kişilik son oyunu, "Hava kurşun gibi ağır" sözleriyle bizi "bağırma" ve "yanmaya" çağıran Nâzım'ın ünlü şiiri "Kerem Gibi" ile açılıyor. Erkal, lise çağında Nâzım'ı gazetelerde çıkmış asılsız haberlerle tanıdığını söylüyor. 1975'de Türkiye'de tamamen şiirden oluşan ilk oyun olan "Kerem Gibi"yi sahneye koyuyor. Oyun çok beğeniliyor, fakat darbe döneminde yasaklanıyor. Erkal, 1981'de "Her Gün Yeni Başta" ve 1989'da "Merhaba" oyunları sahneye Nâzım'ı anlatmaya devam ediyor. Ardından Mehmet Ulusoy'la "Sevdalı Bulut"u sahneye koyuyorlar. Ve Nâzım'ın Bursa Cezaevi günlerini anlatan "İnsanlarım"ı 17 yıl sahneden inmiyor.

Son oyununda da, fonda, Erkal'ın daha önceki Nazım oyunlarından hazırlanmış belgesel akıyor. Seyirci Fazıl Say'ın müzikleri eşliğinde bir yandan eski bir yandan da yeni oyunu izliyor. Ayrıca Nâzım Hikmet'in hayat hikâyesi, fotoğrafları ve onunla ilgili gazete kupürleri de bulunuyor. Oyunu "Muammer Karaca Tiyatrosu"nda izlemek mümkün.

GENCO ERKAL

Nâzım'la tanışmış hayattaki son kişilerden biri gazeteci, yazar Hıfzı Topuz, çevresinden gelen "Neden Nazım'ı yazmıyorsun?" isteklerine çok uzun süre "hakkında yazılmış yüzlerce kitap var ben ne ekleyebilirim ki" diye yanıt vermiş.

Ancak Topuz, bu isteklere daha fazla dayanamayarak Remzi Kitabevi'nden 18 Mayıs'ta piyasa çıkan "Hava Kurşun Gibi Ağır" kitabını yazdı. Şöyle anlatıyor:

"Nazım'ı 1961'de tanıdım, iyi dost olduk. Ben bu kitapta ne Nazım'ın şiire getirdiği yenilikleri, ne ideolojisini, ne de duruşmalarını yazdım; bunlar zaten çok yazıldı.

Ben onun uğradığı haksızlıkları, cezaevinde yaşadığı sıkıntıları, aşkları, insanlık sevgisi, vatan özlemi, dostlarıyla ilişkileri ve geleceğe karşı umudunu yazdım.

Nazım, son zamanlarda hem çok mutlu ve hem de mutsuzdu. Bir taraftan kalbi çöküntü içinde ölümü bekleyen bir havası vardı, bir taraftan da insanlığa, geleceğe

“Okulumuza Dokunma!”

► Milli Eğitim Bakanlığı, Etiler’deki üç lisenin TOKİ’ye devredileceğini ve karşılığında TOKİ’nin de İstanbul’un merkezi olmayan bölgelerinde 100 adet okul inşa edeceğini açıkladı. Konuyu “Okulumuza Dokunma İnisyatifi”ne ve satılan okullarda okuyan Suha Küçük, Görkem Özdemir ve Zeynep Göç’e sorduk. “Okulumuza Dokunma İnisyatifi”ne göre iki kamu kurumu arasında takas olarak lanse edilen bu ticaret aslında sadece rant için yapılan bir özelleştirme hamlesidir.

Haber: Mizrabı Cihangir Balkır, Nesrin Uysal, Maviye Kandemir

Milli Eğitim Bakanlığı, satışını gerçekleştirdiği Etiler Lisesi, Etiler Kız Lisesi ve Etiler Anadolu Otelcilik Turizm Meslek Lisesi’nin arsalarını çok değerli olduğu ve merkezdeki bu okulların trafiği olumsuz etkilediği gibi gerekçelerle TOKİ’ye devrettiğini açıkladı. Üç okul karşılığında 100 okul binası alacak olmalarını “hayırlı bir iş” olarak nitelendiren İstanbul Milli Eğitim Müdürü ayrıca adı geçen okullarda öğrenci mevcudunun az olmasını da gerekçe olarak sundu.

Okulların TOKİ’ye satılmasına karşı yapılan muhalefetin odak noktasında bulunan “Okulumuza Dokunma İnisyatifi”, 20 Nisan Çarşamba günü satışı açıklanan üç okulun önünde öğrencilerin de katılımıyla bir eylem düzenledi. “ODİ” okulların satışına karşı şunları söylüyor: “Elbette İstanbul’da okul ihtiyacı var ve yeni okullar yapılmalı; fakat var olanları satarak mı? Okullar halkındır satılamaz.”

“Okulumuzu, devletin yıkması utanılacak bir durum”

Okulların kapatılacağından nasıl haberinizi oldu?

Zeynep Göç: Bu uzun zamandan beri konuşulan bir konu. Geçen sene mezun olan arkadaşlarımız Eğitim-Sen’in de katıldığı bir eylem yapmışlardı. Yani sadece bu sene olan bir şey değil. Ama en somut göstergesi bu sene oldu; müteahhitleri okulda ölçüm yaparken gördük.

Arkadaşlarının desteği nasıl?

Z.G.: Arkadaşlarımızdan “Okulu siz mi kurtaracaksınız?” şeklinde tepkiler aldık. Çoğu kişi de sindirilmeye çalışılıyor, dolayısıyla korkuyorlar. Özellikle müdür yardımcımız olaya hiçbir şekilde karışmamızı istemiyor. Hakkımızda soruşturma açacağını söyleyerek bizi sindirmeye çalışıyor.

Görkem Özdemir: Birebir müdür yardımcımızdan soruşturma açacağı gerekçesiyle tehdit aldım. Ama şunun bilincindeyiz ki; çok kalabalık bir kitleyiz ve bu kadar kalabalık bir gruba birden cezai işlem uygulayamaz. Okulun yıkılması belki son sınıflar için sorun oluşturmayacak ama yeni gelen sınıflar için tehlike arz ediyor. Buna rağmen 9. sınıfların desteği azdı. Susmak bir çare olmayacak.

Suha Küçük: Tüm arkadaşlarımla hiç kuşkusuz aynı tedirginlikleri yaşıyoruz.

Onlar da senelerini geçirdiği, birçok anısının olduğu, sevinçlerini ve hüznlerini bir arada tutup çatısı altında saklayan okullarının, bazı insanların zenginliklerine zenginlik katmaları için satılma-

ZEYNEP GÖÇ ve GÖRKEM ÖZDEMİR

Etiler Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi öğrencileri

sına oldukça üzüldüler. Özellikle de ellerinin, kollarının bağlı kalması ve devletin öğrencileri görmezden gelerek gözlerinin önünde okullarını yıkması... Bu üzücü, yıkıcı tablonun devletin kendi elleriyle yapıyor olması ise tüm olumsuz ve utanılacak durumun vahametini ikiye katlıyor.

Öğretmenlerinizin tepkisi ne yönde oluyor?

Z.G.: Birçok hocamız bizi destekliyor. Eylemlere katılmaları yasak olduğu için katılmıyorlar; ancak desteklerini hissediyoruz. Hatta okul önünde eylem yaparken birçoğu çıkıp bize destek verdi.

Yeni okulların nereye açılacağı belli değil dolayısıyla da öğrencilerin ulaşım sorunu gündemde.

G.Ö.: İkinci müdür yardımcımızla bir görüşmemiz oldu. Okulun açılma ihtimalinin olduğu dört yeri söyledi. Bunlar; Ayazağa, Kurtköy, Avcılar, Kozyatağı. Diğer okulların yıkım ya da tadilat aşamalarında öğrenciler başka okullara gidebiliyorlar ama bizim öyle bir şansımız yok. Çoğu dersimiz atölyelerde geçiyor. Diğer okullarda da atölyeler yok. Zaten İstanbul’da devlete ait iki tane turizm otelcilik lisesi var. Diğer de Adile Mermerci Lisesi Zeytinburnu’nda.

“Devlet okul yapmak için ‘ne satsam’ diye düşünmez”

Okulumu Dokunma İnisyatifi'nden Nebat Bükrek ve Ali Karabudak

Okulumu Dokunma İnisyatifi nasıl bir araya geldi?

Nebat Bükrek: Bu süreç okulların devredilmesinden önce özelleştirmelerle başladı. Kamu kuruluşlarının özelleştirilmesine toplum olarak yeterli tepkiyi gösteremedik. Örneğin Tekel'in özelleştirilmesinde daha erkenden ve geniş bir tepki oluşturabilseydik bugün okulların satılmasına karşı da daha güçlü durabilirdik. AKP, iktidara geldiğinden beri kamu malları satıyor. Bunu da “her şey benim malım, istediğim gibi satarım” mantığıyla yapıyor. Okullar ise bu süreçte son halkayı oluşturuyor. Okullardan sonra da satılacak hastaneler kalıyor bir tek. Köprüleri sattılar, yolları sattılar dağları tepeleri dereleri, içtiğimiz suya varıncaya kadar sattılar.

İki yıl önce İstanbul Valisi Muharrem Güler açıklama yaptı, şehir merkezindeki 22 devlet okulunun satılacağını söyledi. Buna gerekçe olarak merkezdeki okulların trafik yaratması ve arsalarının değerli olmasını öne sürdüler. Bu okullar eğitim öğretim seviyesi şehir dışındaki okullara göre daha nitelikli. İstanbul'da sınıf başına düşen öğrenci sayısı ortalama 44 iken buralarda 30 öğrenci. Şehir merkezi öğrencilerin sosyal hayatı için de önemli. Ayrıca kültürünü oluşturmuş, içselleştirmiş okullar bunlar.

O zaman “ODİ” yoktu, “Eğitim-Sen”li öğretmenler olarak bir araya gelmiştik. Ama biz öğretmenler olarak bu işin sadece bir bileşeni olduğumuzu gördük. Bir öğrenci

ayağı ve de halk ayağı var. Devam etmek için bu işin muhatabı olan herkesle beraber bir şeyler yapılmalı dedik. “ODİ” de o sürecin devamında oluştu.

ODİ'nin şu anki hedefi ne? Hangi söylem etrafında bir araya geldiniz?

N.B.: Tabii ilk hedefimiz okulları sattırmamak ama işimiz zorlaştı. Üç okul satıldı. Satışlar devam edecek, bundan sonraki hedefimiz bu satışları engellemek. Biz, “Okullar halkın malıdır, satılamaz” diyoruz. Başlarda yapılanın yasal olmadığını söylüyorduk. Suç işleniyor diyorduk ama sonra ilgili yasayı değiştirdiler ve kılıfına oturtular satışları. Bu andan itibaren temel derdimiz toplumsal muhalefeti ve tepkiyi örgütlemek.

Ali Karabudak: Sermayenin yeni ihtiyaçlarına göre kent yapılanmasını gerçekleştiriyorlar. Bunu üç okul karşılığı 100 okul olarak değil bir rant paylaşımı olarak görmek mümkün. Kentsel dönüşüm de bunun parçası, okulların satılması da bunun parçası, doğanın satılması da bu işin bir parçası. Eğitim standartlarına göre bir sınıf mevcudu en fazla 25 olmalıyken ve 50-60 kişilik sınıflarda eğitim veriliyorken elbette yeni okullar yaparsın ama eldekileri de yıkmazsın. Devletin görevi herkeşe nitelikli eğitim vermek. Var olan kaynakları kullanırken öncelik okul yapmaktır; devlet okul yapmak için ne satsam diye düşünmez.

Yasa Değişikliği:

1973'te yürürlüğe giren 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 51. maddesindeki “Her derece ve türdeki eğitim kurumlarına ait bina ve tesislerin” planlama ve yapımını Milli Eğitim Bakanlığı'na görev olarak veriyordu ancak AK Parti iktidarı 24.07.2008'de bu maddeyi şu biçimde değiştirdi:

“MEB'e tahsisli Hazine mülkiyetindeki taşınmazların ... MEB'ce uygun görülenler, Maliye Bakanlığı tarafından, ... özelleştirilmek üzere ÖİB (Özelleştirme İdaresi Başkanlığı)'na bildirilir. Bunun üzerine söz konusu taşınmazlar Özelleştirme Yüksek Kurulu'nca özelleştirme kapsam ve programına alınır. Satıştan elde edilecek gelirler Hazine'ye aktarılır.”

Hocalar

1 Mayıs anlatıyor

► 1 Mayıs 2011, yıllar sonra Türkiye’de çoluk, çocuk, genç yaşlı herkesin katıldığı Türkçe, Kürtçe marşların söylendiği “İşçi Bayramı’na” yakışır bir kutlamaydı. Peki geçmişte nasıldı? Bir kere daha hatırlamak ve hatırlatmak için hocalarımızdan geçmiş 1 Mayıs deneyimlerini ve yorumlarını aldık.

Haber: Nilay vardar, Gözde Kazaz

1 Mayıs 1977’de Taksim’de toplanan insanların üstüne karanlık güçlerce ateş açılması, kaçışan insanların ezilip ölmesi ile yaşanan dehşetten sonra işçi bayramı kutlamalarına yasaklar geldi. 1978’de Taksim’de yine kutlama yapılmıştı ama buruk bir kutlamaydı.. 1979’da ise sıkıyönetim vardı ve gösteriler yasaklanmıştı. Hele 12 Eylül 1980’den sonra 1 Mayıs’ı kutlamak suç gibi takdim edildi. 1 Mayıs’lar giderek korkulu ve deh-

şet saçan günlere dönüştürüldü. Sadece mücadeleyi göze alan solcu gençler sokaklara çıkabiliyor onlar da polisin, askerinin copunu, sopasını, biber gazını ve bazen kurşununu yiyorlardı.

1 Mayıs’larda, işçiler ve toplumun ezilen kesimleri yerine kent meydanlarına güvenlik kuvvetleri doluyor, sokağa çıkanları dövüp, vurup yıldırıyorlardı. Bu durum yıllarca sürdü. 3 yıl önce Taksim’e

giden değil, gitmeye niyetlenen DİSK’in genel merkezi basılıp içerde hazırlık yapan işçilere biber gazı sıkılıyor, kimse Taksim’e çıkamasın diye vapur seferleri durduruluyordu. Toplumun kararlı mücadelesi sayesinde 33 yıl sonra ancak geçen yıl ilk kez yasaksız bir 1 Mayıs kutlaması yaşayabildik. Bu yıl da hem yasaksız hem korkusuz çoluk, çocuk, genç yaşlı her kesimden insan hep birlikte aynı marşları söyledi.

“Taksim’e diye başlayan yolculuk Hasdal kışlasında son buldu”

Doç. Dr. Haluk Levent - İktisat Bölümü

1 Mayıs’a ilk kez 1979’da katıldım. 1977 yılının izleri aslında 1978 yılında yüksek katımlı ve olaysız geçen kutlamalardan sonra biraz azalmıştı; ancak 1979 yılı iç savaş boyutlarına ulaşmış çatışmaların yoğunlaştığı ve Ecevit liderliğinde zayıf bir azınlık hükümetinin hüküm sürdüğü bir yıldır. Ben de o sıralarda Behice Boran’ın genel başkanlığını yürüttüğü Türkiye İşçi Partisi sempatisini ve Genç Öncü

üyeydim. Hükümet 1 Mayıs kutlamalarının İstanbul’da yapılmasını yasakladı ve sokağa çıkma yasağı ilan etti. Parti ise 1 Mayıs’ı Taksim’de kutlama kararında direndi ve değişik noktalardan sokağa çıktık. Ben Pangaaltı’da İşçi Kültür Derneği lokalinden çıkan gruptaydım. Sloganlar eşliğinde caddeye geldiğimizde bizi bir tank karşıladı; “Nereye gidiyorsunuz?” diye soruldu, “Taksim’e” yanıtı verildi ama yolculuk Hasdal kışlasında sona erdi. Sonrasında hızlı bir mahkeme süreci, sıkıyönetim yasaklarını ihlalden 1 aylık ceza ile sonuçlandı ve 18 gün sonunda serbest kaldık. Bugün bakınca dayak faslına rağmen renkli anılarla dolu bir 1 Mayıs olduğunu söyleyebilirim.

“Aaa geyle ve lezbiyenler bayrak açmış yürüyor”

Öğr. Gör. Fusun Özbilgen - İletişim Fakültesi

1 Mayıs 1987, Stockholm’de güzel, güneşli bir gündü. Ne yasak, ne sopa, ne polis copu. Partiler, sendikalar, sivil toplum örgütleri, kendini ifade etmek isteyen her kesimden insan, bayrakları, flamaları, dövizleri ile sıra sıra

geçiyorlar. Türkiye’de sokağa çıkmak cesaret isterken, orada bebeklerinin arabalarını süren anneler babalar, bu güzel günü paylaşan dedeler, nineler, tekerlekli arabalarında engelliler.. Yani benim alıştığım gibi bir polis saldırısı olsa kaçamayacak durumda insanlar sokaklarda. İçim hop hop ediyor, ya birileri saldırırsa nasıl kaçarlardı diye dert ediyorum. Giderim kimsenin kalabalığa saldırmayacağını idrak ettim. Bu kez de başka dertlerim oldu. Aaa geyle ve lezbiyenler bayrak açmış yürüyor. Peki şimdi işçi sendikaları ‘mitingimizi provoke ediyorsunuz’ diye onları dövmez mi?

Yoo kimse kimseyi dışlamıyor. İnsanlar birbirine saygılı. Sokaklar cıvılcıvılcıvı bayram yeri.. Meydanda konuşmalar işitme engellilere işaret dili ile aktarılıyor. O günün sonunda gözlerimin dolduğunu anımsıyorum. Neden benim ülkem böyle değil diye..

“Polis kordonunu geçip mitinge varmam 2000’leri buldu”

Doç. Dr. Burak Gürbüz - İktisat Bölümü

Benim Türkiye’de 1 Mayıs’larda meydanların kenarına inmem 90’lı yılların ikinci yarısı, polis kordonunu geçip miting alanına dâhil olmam ise 2000’li yılların başından itibaren. Öğrenciyken Nice, Grenoble ve Paris’te 1 Mayıs’lara katıldım. Oradaki bazı 1 Mayıs’ların çok sönük bazılarının da gerçekten bayram şeklinde geçtiğini gördüm. Hatta karnavalı andıran görüntüler bile vardı. Bu durum aslında 1 Mayıs’ların normalleştiğini gösterir bir bakıma. Fakat öte taraftan anormalleştiğini de gösterir. Çünkü

alanlarda emekçiler haklarını aramalıdır. Örneğin Türkiye’de daha fazla öğretim üyesi akademilerin piyasalaşmasına karşı çıkıp bunu 1 Mayıs alanlarında dillendirmelidirler.

“Gerçek 1 Mayıs’ım 2010”

Doç. Dr. Hülya Tanrıöver - İletişim Fakültesi

Lise sonrası uzun yıllarımı Paris’te geçirdiğimden, orada bir sürü keyifli 1 Mayıs anım var aslında : Örneğin bebeklik oğlum kucağımda katıldığım 1 Mayıs’lar gibi.. Ama tüm bu yıllar boyunca ve sonrası Türkiye’nin yaşadığı karanlık ve/ya alacakaranlık yıllarda her zaman içimde kalan bir ukde olmuştur : 1 Mayıs’ları kendi ülkemde kutlayamamak. Dolayısıyla beni en etkileyen 1 Mayıs, benim “gerçek” 1 Mayıs’ım.. 1 Mayıs 2010’dur. Yani, yarım yüzyılı aşkın ömrümden ilk kez kendi

evimde, yerimde, yurdumda kutlayabildiğim 1 Mayıs. Bir eğitim emekçileri, bir sinema emekçileri, bir LGBTT, bir feministlerin korteji-ne katılarak toplumun her kesiminin, her renginin tadına vardığım bu 1 Mayıs’ı hiç unutmuyacağım.

“Bakmış Türkiye’den gelenlerin hepsi Türk değil.”

Doç. Dr. Ahmet Kuyaş - Siyaset Bilimi Bölümü

Ahmet Kuyaş’ın isim babası olduğu Türkiye Çıktışılar Derneği’nin açtığı pankart

Montréal, 1 Mayıs 1982. Türkiye kökenli bir avuç insan, 1 Mayıs yürüyüşüne katılıyorlar. Sendika ve derneklerin alfabetik sırayla yürümeleri nedeniyle, Uruguaylılar arkalarında. Ama önlerinde İranlılar var. İranlılar, hem çok az oldukları için, hem de birçok Türkiyeliyle arkadaş olduklarından (yarısından fazlası Azeri), izin isteyip onların yanına gelmişler.

Yürüyenlerin arasında, McGill Üniversitesi’nde doktora öğrencisi Ahmet Kuyaş da var. Güçlülük seçiliyor; o da ancak tanıyanlarca; belki bir de geleneksel bej pardösüsünü bilenlerce... O gün pek bir gururlu, derneklerinin isim babası olduğu için. Bakmış, Türkiye’den gelenlerin hepsi Türk değil, o da bu ismi bulmuş. Herkes mutlu.

“Anarşistlerin pankartını dakikalarca yuhalamıştık”

Prof. Dr. Ahmet İnsel - İktisat Bölümü

Hatırladığım en çarpıcı 1 Mayıs, 1978’de Paris’teydi. Yürüyüşe 1 milyondan fazla kişi katılmıştı. Katılımın yüksek olmasının en önemli nedeni, Fransız Komünist Partisi ile Sosyalist Parti arasında birkaç yıldan beri yürütülen Solun Ortak Programı görüşmelerinin tıkanmış olmasıydı. Tabandan gelen bizler için, işçi konfederasyonlarının ortak düzenlediği bu 1 Mayıs’a katılmak, aynı zamanda Ortak Programın hayata geçmesi talebini dile getirmektir. Anarşistlerin yürüyüş yoluna astıkları bir pankart o zaman hepimizin tepkisini çekmiş, dakikalarca yuhalamıştık. Pankartta “Çalışma yabancılaştırır, yabancılaştırma bayramına hayır” yazıyordu. Fransa’da 1 Mayıs, faşist Vichy yönetimi sırasında Emek/Çalışma Bayramı ilan edilmişti. O günden beri her 1 Mayıs yürüyüşünde aklıma o pankartta anlatılmak istenen gelir.

“Ankara’da işçileri öğrenciler örgütlerdi”

Vedat Çakmak - İletişim Fakültesi

Ortadoğu Teknik Üniversitesi’nde ikinci sınıf öğrencisiyken 1969’da Ankara’daki 1 Mayıs’a katıldım. Ankara’nın 1 Mayıs’ları İstanbul’a göre küçük oluyordu genelde. Kitlesel işçi katılımı yoktu, daha çok öğrenci katılımı olurdu. Öğrencilerin yanı sıra memur ve gecekondu mahallesinde yaşayan işçiler katılırdı; onları da öğrenciler örgütlerdi. İstanbul’daki gibi yüz binler değil 15-20 bin kişilik bir kitle katılırdı. 69 Mayıs’ında tanıştığım iki kişi Ertuğrul Kürkçü ve Abdullah Öcalan’dı, bir sene sonra, 70 Mayıs’ında da Deniz Gezmiş’le tanıştım. Benim gençlik yıllarımdaki 1 Mayıs, toplumun sanayileşmesi sürecinde oluşan bir sınıf mücadelesi mantığındaydı. O zamandan bu yana hizmet sektörünün gelişmesi, sanayi toplumundan bilgi topluma geçiş 1 Mayıs’ın sınıfsal niteliğini zayıflattı. Bundan 30 yıl sonra hala 1 Mayıs kutlanıyor olur mu? Emin değilim. Belki emekçi sınıfı siyasi faaliyeti olmaktan çıkar da bir

gelenek halinde devam eder.

“Atılan bomba Kaddafi’ye mi Libya halkına mı?”

► Nato’nun Libya’ya müdahalesi ertesinde dünya kamuoyu, sivil ölümleri engelleme gayesiyle halalan uçakların kimin çıkarını koruduğu hususunda net bir şey söyleyemiyor. Biz de resmi daha net görebilmek için Libya – Türkiye Dostluk Derneği’nde görev yapan Mimar Sinan Üniversitesi Tarih bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Süleyman Kızıltoprak’la konuştuk.

Haber: Serra Avidor

mücadele veren birisi olarak gelmişti iktidara...

Kaddafi Habib Burgiba, Cemal Abdülnasır gibi liderler büyük kurtarıcılar olarak geldiler. Sömürgeci devletlere karşı bir bağımsızlık savaşı verildi. Ama bağımsızlık savaşı verirken gösterdikleri başarıyı ülkeyi yönetirken göstermediler.

Kaddafi neler yaptı Libya’da?

Kaddafi İtalyan üssünü ve Afrikada’daki en büyük Amerikan üssünü kapattı. Petrolü millileştirdi. Ama zamanla Libya’nın petrolünü en çok işleten Alman-Fransız ortaklığında bir şirket oldu. Daha sonra da Amerikalı bir şirket işletti. Yani Amerika ile çatışırken bile Amerikalı şirketler Libya’da petrol çıkarttı. Bu durum dünya ekonomik düzenindeki enerji piyasalarının yapısıyla ilgili.

Operasyon kararı nasıl alındı?

Operasyon kararı BM’nin kuruluş sözleşmesinin 2. maddesini 7. fıkrasına dayanarak alındı. Ama Kaddafi BM’nin kararını ve ateşkesi kabul ediyorum dediğinde beklemediler ve Fransa’nın öncülüğünde bombalama başlattılar. Aslında bu çok haksız bir uygulama. BM Güvenlik Konseyi’nin kararı, Libya’nın hava sahasının uçuşa kapanması yönünde. Ama o kadar muğlak bir ifadeyle alınıyor ki karar yapılan her müdahaleye meşruiyet kazandırıyor.

Tunus ve Cezayir’de başlayan, Mısır’da 30 yıllık Mübarek iktidarını deviren özgürlük dalgası Libya’ya vardığında, Kaddafi kolay kolay indirilemeyeceğini söylüyordu. Ayaklanmayı daha hazırlıklı karşılayan Kaddafi, isyan eden şehirlere saldırdığında bütün riskleri göze aldığını gösterdi. Bu noktada NATO devreye girdi. Libya’nın hava sahasını kontrol altına aldı ve bombalamaları başladı. Kaddafi’nin meşruiyetini kaybettiğini öne süren NATO’nun büyük devletleri, böylece Libya’da yeni bir düzene gidildiğinin haberini vermiş oldu. Peki bu sıcak gelişmelerin tarihi akış içerisindeki yeri ne? Büyük fotoğrafta ne değişiyor?

Libya’da ayaklananlar kimdir?

Ayaklananlar eski kral İdris Sunusi’nin bölgesinde bulunuyorlar. 1969’da Kaddafi bu bölgede İdris Sunusi’ye karşı darbe yaptı. Daha sonralarda bu bölge Kaddafi’nin otoritesini tanımadığını çeşitli vesilelerle gösterdi. Kaddafi buraya yeterli yatırım yapmadı, sokaklarını bile temiz tutmadı. Kısacası buradaki halkı memnun etmedi. Böylelikle burada Kaddafi’ye karşı tepki doğdu. Zaten şu an Kaddafi’nin bayrağı yerine İdris Sunusi’nin bayrağı dalgalanıyor orada.

Kaddafi Batılı güçlere karşı

Operasyonu bir kılıfa soktular ve burada Kaddafi’den çok Libya halkı cezalandırılıyor. Yapılması gereken şey operasyonun bu noktada durdurulması ve devreye diplomasi sokularak Kaddafi’nin silah kullanmadan yönetimden el çekmesini sağlamak.

BM uluslararası adaleti sağlayacak bir kurum mu?

BM yapısı itibarıyla gayri adil bir durumda. Beş devletin patronajına girmiş bir BM’den söz ediyoruz. Bu da dünyadaki dengelerin yanlış temsil edildiğini gösteriyor. Uluslararası siyasal düzen de adil değil. Örneğin Batılı devletlerle iyi ilişkiler içerisinde olan Suudi Arabistan’da belediye seçimleri bile yapılmıyor. Ama oraya değil de şeytanlaştırılan Kaddafi’ye bomba yağıyor. Bu bombalar Kaddafi’ye mi yoksa Libya halkına mı bunu sorgulamak gerekir.

Müdahalenin ardında çıkarlar mı var?

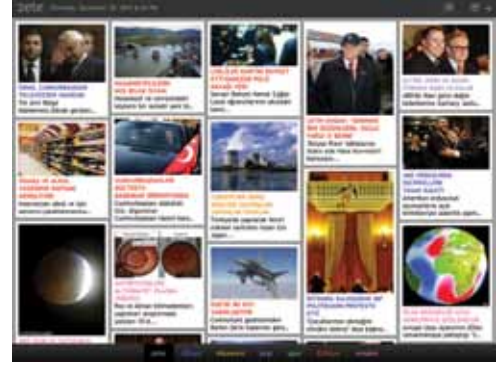
Çok doğru söylediniz, çıkarlar devrede. Libya’nın petrol rezervlerinin birkaç trilyon dolar olduğu hesaplanıyor. Berlusconi ve Sarkozy’nin Kaddafi ile en son yaptıkları anlaşma 10 milyar avroydu. 10 milyar avroluk çıkarlar için Kaddafi Elsee Sarayı’nda devesiyle birlikte çadırında ağırlandı.

'Tablet gazete' devrimi

► Kullanıcılara okuma kolaylığı ve interaktivite sağlayan tablet bilgisayarların piyasaya sürülmesi ve internet teknolojilerinin gelişimi medya sektörüne de yansdı. Medya devi Murdoch'ın iPad'e özel 'The Daily'nin geçen sene yapılan duyurusunun ardından sesi giderek artan bir şekilde duyulan tablet gazeteler, medyanın kurallarını değiştirecek gibi görünüyor.

Haber: Ulaş Manazoğlu

Murdoch'un sahip olduğu News Corporation şirketinin Apple ile anlaşarak çıkarttığı The Daily, 'tablet gazete' terimini medya sektörüne tanıtarak yeni bir yayıncılık dönemi başlattı. Tablet bilgisayarlar üzerinden yapılan yayıncılık, medya alanındaki rekabeti basılı mecradan dijital mecraaya taşımaya başladı.

Tablet gazeteler çikalı kısa bir süre geçmesine rağmen Murdoch, The Daily'nin hedefinin 15 milyon iPad kullanıcısına ulaşmak olduğunu söylüyor. Tablet gazetelerin raflarda henüz bir senedir bulunması ve bununla birlikte insanların tableten okuma alışkanlığını henüz tam olarak edinmemiş olması, The Daily'nin önündeki engelleri oluştursa da, iPad'lerin hedef kitle için oldukça uygun sayılabilecek 499\$'dan başlayan fiyatlarla satışa sunulması, Murdoch'ın The Daily'sini ulaştırabilir kılıyor. Medya patronu, hesabını iyi yapmış olacak ki tablet sektöründe rakipleri karşısında avantajı ele geçirmek uğruna yaptığı 30 milyon dolarlık yatırım, tek kalemde yapılabilecek bir hayli heyecan verici bir rakam.

Dünyada "The Daily ha çıktı ha çıkacak" heyecanı yaşanırken, Türkiye'de Nurcan Akad ve Tolga Yeniuyurt, sektöre hızlı bir şekilde girerek bu sene Ocak ayında Murdoch'tan önce ilk tablet gazeteyi çıkarttılar. 'Zete' adlı gazeteleriyle bir ilki gerçekleştiren ikili, Türkiye'de de medyaya yeni bir soluk katmış gibi görünüyor. Zete ekibi, bu platformda gerçekleştirdiği gerçek zamanlı habercilik ile dijital yayıncılıkta yeni bir uygulamaya imza attı. Bu, Zete'yi The Daily'den ayıran temel özelliklerden biri. Zira The Daily'nin hazırlanışı bildiğimiz basılı gazete modeli üzerine kurulu ve günlük yayınlanıyor. Gaze-

teciler içeriği hazırladıktan sonra gazeteyi basılmak üzere matbaaya değil, dijital ortama yüklüyorlar. Oysaki Zete popüler RSS uygulamasını andıran bir ana sayfaya sahip. Haberler ajanslara düştükten kısa bir süre sonra düzenlenip, ana sayfada bloklar içine yerleştiriliyor ve yeni haber eklendikçe bloklar aşağıya doğru kayıyor.

Yeni Medya Düzeni

Tablet bilgisayarların ortaya çıkışıyla beraber konuşulmaya başlanan bir başka konu da 'Yeni Medya Düzeni' oldu. Konuyla ilgili düşüncelerini aktaran Nurcan Akad, tablet gazete ile birlikte basında bağımsız yeni bir döneme geçildiğini söylüyor: "Tablet gazeteler, konvansiyonel medyadaki gibi büyük yatırımlar gerektirmiyor. Bu durum, bizleri ana akım medya sahipleri gibi başka işler yapmak zorunda bırakmıyor. Dolayısıyla sadece yayıncılıkla uğraşyoruz" diyor.

Yeni düzenin, medyadaki dinamikleri zaman içerisinde değiştireceğini düşünen Akad "Yeni Medya Düzeni'ni gazetecilerin özgürleşmesinin bir fırsatı olarak görüyorum. Bu düzen, gazetecileri çok büyük sermayeli patronlara bağlı olmaktan kurtaracak. Yeni medya, okurlara da önemli imkânlar sağlıyor. Okurlar, daha farklı kaynaklardan daha objektif haberler alabiliyorlar" diyor.

iPad gazetesi Zete'nin fikir sahibi Tolga Yeniuyurt da konuyla ilgili olarak, "Bu düzende okurun çıkarı ile biz yayıncıların çıkarları aynı. Eski medyada bu farklıydı. Bazen haber öyle yerlere geliyor ki patronların barikatlarına takılıyor. Çünkü ana akım medya sahipleri başka işler de yapıyorlar ve medyadan kar etmiyorlar. Med-

ya, onlar için güçlerini ellerinde tutmaları için var olan araçlardan bir tanesi. Eski den itici güç sermayeydi. Şimdi ise yaratıcılık" diye konuşuyor.

Gazeteci Cüneyt Özdemir'in imtiyaz sahibi olduğu Dipnot.tv yayın hayatına başlayan bir diğer iPad gazetesi. Dipnot.tv yapısal açıdan bir gazeteden çok dijital dergi ve paylaşım alanı konumunda. Dipnot ekibi, iPad'e özel dergiler çıkartıyor, önemli buldukları haberleri internet sitelerine koyuyor ve gündemi Dipnot.tv Blog bölümünde canlı olarak takip ediyor.

Eski medya tablete göz dikerse

Tablet bilgisayarların yaygınlaşmasıyla beraber geleneksel medya da gazetelerini tablet bilgisayar formatlarına taşımaya başladı. Ana akım gazeteler çeşitli farklılıklarla gazetelerini dijital dünyaya uyumlu hale getirmeye çalışıyorlar. Kimi gazeteler iPad uygulamalarını paralı olarak sunarken kimi gazeteler ise haber ve yazarlarının köşe yazılarını koymamayı tercih ediyor. Gazeteleri iPad platformundan uzak tutan sebeplerin başında, Apple'ın satış başına aldığı %30'luk yüksek komisyon geliyor. Gazetelerin son yıllarda düşen tirajları ve reklam verenlerin tablet gazetelere olan ilgisi yazılı basını adeta bir yola ayırmasına sürüklüyor.

Tolga Yurtsever - Nurcan Akad

Gençler! Pamuk eller cebe

► Yaz geldi, finaller ve okul derdi bitti derken konser haberleri yüzlerdeki gülümsemeyi genişletti. Festivaller ve konserler fazla, fakat bütçe kısıtlı. İşte size Detay'dan birkaç konser önerisi...

Haber: Çiğdem Toprak, Gözde Kazaz

Jamiroquai nihayet geliyor!

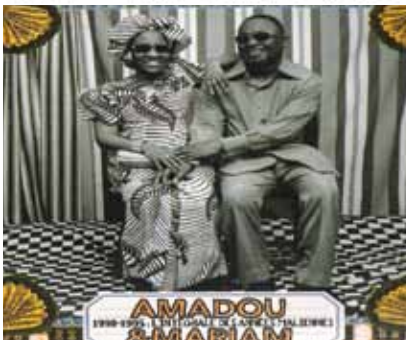
Kendinden büyük şapkaları ve efsanevi sahne performanslarıyla dinleyicisini coşturan grup Jamiroquai, mekân olarak kendine Kuruçeşme Arena'yı seçmiş. Malum Kuruçeşme Arena'nın manzarası harika, fakat ses sistemi için aynı şeyi söyleyemeyeceğiz. Zira bir tarafının Boğaz'a açık olması akustik açılarından sorun yaratıyor.

Jamiroquai'nin konser biletlerinin fiyatları ise 'biraz' pahalı. Konserin normal biletleri 108 liradan satışa sunulmuş. Ama "Yok ben illa Jay Kay'i en önden izleyeceğim, şapkasının tüylerine talip olacağım" diyorsanız 261 lirayı gözden çıkarmanız gerekiyor. Unutmadan ekleyelim: Konser 26 Haziran'da saat 21.00'de başlayacak. Biletler 'ne yazık ki' Biletix'te.

Efes One Love'da bu sefer "Oldies But Goldies" yaşanacak

Efes Pilsen sponsorluğunda 9 yıldır düzenli olarak gerçekleştirilen Efes One Love Festival'in bu yılki akıbeti çok konuşuldu. Malum içki yasakları yüzünden, festivalin bir içki firmasının sponsorluğunda olması nedeniyle iptal olması konuşuldu. Ardından 24 yaş sınırı konuldu. Fakat geçtiğimiz günlerde Yargıtay'ın mevzubahis kararı bozmasıyla Festival 18 yaş sınırlı bir organizasyon olarak gerçekleşme imkânına kavuştu. Böylece genç dimağlar efsaneleri dinleme şansı buldu. Bu sene fes-

tivale gelen sanatçılar da önceki senelerdeki gibi ilgi çekici. Manic Street Preachers'dan Suede'e, Happy Mondays'den, Editors'a ve Cake'a kadar dünyaca ünlü gruplar bu sene festivali şenlendirecek. Türkiye'den severek dinlediğimiz Büyük Ev Ablukada, 123, Yora, Neşeli Milis, Seni Görmem İmkânsız ve Sade'de festivalde sahne alacak. Bilet fiyatlarına gelince: festivalin tek günlük biletleri öğrenciler için 36.00TL, tam ise 55.50TL. Kombine bilet almak isteyenler ise öğrenci oldukları takdirde 55.50TL, değilse 79.25TL ödeyecekler. Efes One Love 2 - 3 Temmuz'da Santralistanbul'da.

Yaz demek caz demek

18.düzenlenen Uluslararası İstanbul Caz Festivali 1-19 Temmuz arasında İstanbul'un muhtelif sahnelerinde ve yer yer sokaklarda gerçekleşecek. 40 konserli festivalin kısa bir seçkisi..

• Miles Davis'in ölümünün 20. yılında, zamanında Davis'le birlikte çalışmış üç duayen müzisyen Marcus Miller, Wayne Shorter ve Herbie Hancock aynı sahneyi paylaşacak. Marcus Miller'in müzik direktörlüğünde gerçekleşen 'Tribute to Miles' projesi dünya prömiyerini İstanbul'da yapacak. Konser 7 Temmuz Perşembe akşamı saat 21.00'de Cemil Topuzlu Açık Hava Sahnesi'nde. öğrenciler için fiyatı: 40TL.

•Caz için garip bir gece... 'Strange Place For Jazz' projesi festivalin en merak edilen konserlerinden biri. Avrupa cazının en önemli isimlerinden piyanist Esbjörn Svensson'a adanan bu gecede üç ekip sahneye çıkacak. İsimler iddialı: Esbjörn Svensson Trio'nun başçısı Berglund'un yeni grubu Tonbruket, Arto Tunçboyacıyan'ın ko-

nuk sanatçı olacağı İlhan Erşahin'in projesi "Love Trio" ve son olarak geçtiğimiz ekim ayında İstanbul'da unutulmayacak bir konser veren fusion grubu "Medeski Martin & Wood". Doğaçlamalara epey açık bu konser serisi 9 Temmuz Cumartesi akşamı Tersane'de gerçekleşecek. Konserin öğrenci biletleri 25TL.

•Afro Blues ile coşmak isteyenler için, Malili ikili Amadou & Mariam bu sene festivalin güzel sürprizlerinden oldu. Mali geleneksel müziğini Afro Blues'la birleştiren ikili 97'den beri birlikte müzik yapıyor. Manu Chao, Gorillaz ve Blur'dan Damon Albarn, Etiyopyalı rapçi K'Naan gibi isimlerle birlikte çalışan Amadou&Mariam, İstanbul'a ilk defa geliyor. 18 Temmuz Pazartesi akşamı, saat 22.00'de Marmara Esmâ Sultan'da dinlemek mümkün. Biletler öğrenciler için 30TL.

•Ücretsiz konserleri de hatırlatalım: 2 Temmuz Cumartesi günü saat 18.00'den itibaren Tünel ve galata civarında köşe başlarında müzik sesi duyabilirsiniz.